Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 240 (7981).

18 декабрь 1982 йил, шанба

Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида Европадаги ядро қуролларини чеклашга бағишланган Совет — Америка музокаралари, шунингдек стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка музокаралари қандай бораётганлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Финляндияга қилган расмий визитининг якунлари тўғрисида ҳамда Финляндия Республикасининг Президенти М Койвисто билан, бошқа фин раҳбарлари билан учрашувлари ҳақида ахборот берди. Сиёсий бюро музокараларнинг натижаларини маъқуллади ҳамда бу музокаралар СССР билан Финляндия ўртасидаги муносабатларга хос дўстлик ва ҳамжиҳатлик муҳитида ўтганлигини мамнуният билан уқтириб ўтди.

Халқ хўжалиги масалалари хусусида КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гражданларга қарашли енгил автомобилларга техникавий хизмат қиладиган корхоналар тармоғини янада ривожлантириш ҳамда улар учун керакли запас қисмлар ишлаб чиқаришга қувватларни кўпайтириш тадбирлари тўғрисидаги таклифларни кўриб чиқди.

СССР Автомобиль саноати министрлигига, бошқа бир қанча министрликларга 1983—1987 йилларда ўртага қўйилган масалаларни ҳал этишга доир конкрет тадбирларни амалга ошириш юзасидан тегишли топшириқлар берилди.

Суратда: қўшма тантанали мажлис президиуми. Минбарда — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов. Л. Гусеинов фотоси.

ДЎСТЛИК ЙЎЛИДАН—КОММУНИЗМ САРИ

Суратда: Қизил байроқни топшириш пайти.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҚЎШМА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон совет халқларининг порлоқ қардошлик байрами — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини яхши кайфият билан шодиёна кутиб олмоқда. Республика шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари шу шонли сана шарафига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар — Ўзбекистон ССР КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан мукофотланди: Юбилей олди зарбдор вахтаси даврида КПСС XXVI съезди тарихий режаларини амалга ошириш йўлида олға томон яна бир катта қадам қўйилди. Республика меҳнаткашлари бутун мамлакат билан биргаликда партия Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини сабот билан амалга оширмоқдалар.

Пойтахтдаги В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройи байрамона безатилган. 17 декабрь куни бу ерда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлиги 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Залда саноат ишлаб чиқаришининг илғорлари ва новаторлари, мўл хосил усталари ва чорвачилик фермаларининг меҳнатчилари, таниқли фан ва маданият арбоблари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Совет Армиясининг жангчилари, Ўзбекистондаги революцион ҳаракат, социалистик қурилиш ветеранлари ўтиришибди. Тантана қатнашчиларининг кўксида қаҳрамонлик юлдузлари, жанговар орденлар ва севикли Ватан бахт-саодати йўлидаги шавкатли меҳнат учун берилган мукофотлар ярқирайди.

(Давоми учинчи бетда).

КПСС Марказий Комитетига СССР Олий Совети Президиумига СССР Министрлар Советига

Совет давлати ҳаётидаги буюк воқеа — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида биз, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг ана шу шонли санага бағишланган тантанали мажлиси қатнашчилари Совет Ўзбекистонининг, мамлакатдаги барча қардош республикаларнинг гуллаб-яшнаши тўғрисида, социалистик Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш ҳақида доимо эътибор бериб ғамхўрлик қилаётганликлари учун, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан мукофотланганлиги учун республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан КПСС ленинчи Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига чин қалбдан самимий ташаккур ва чуқур миннатдорчилик сўзларини йўллаймиз.

СССРдаги юздан кўпроқ миллат ва элатларнинг қалин бирлиги ва тобора мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг, Коммунистик партия баҳодирона фаолиятининг ажойиб якунидир. Коммунистик партия улуғ Лениннинг васиятларини рўёбга чиқара бориб, ўртага қўйилган мақсад — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини ташкил этиш ва мустаҳкамлашдан, миллион-миллион совет кишиларини совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашдан иборат мақсадга дониолик ва изчиллик билан эриша борди.

Ўзбекистон халқлари улуғ Ленин байроғи остида, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигида бутун мамлакат меҳнаткашлари билан бирга Совет ҳокимияти учун курашдилар, туб революцион ўзгартишларни амалга оширдилар, ўз тақдирининг тўла ҳуқуқли хўжайинлари бўлиб қолдилар. Биринчи беш йилликлар мобайнида социалистик индустрлаштириш амалга оширилди. Ёппасига коллективлаштириш асосида колхоз тузуми узил-кесил ғалаба қозонди ва қудратли кучга айланди. Кишиларнинг бутун маънавий ҳаётини тубдан ўзгартириб юборган маданий революция амалга оширилди.

Партиянинг иродаси билан, қардош халқлар бутун оиласининг қўли, ақл-заковати ва ғайрат-шижоати билан республика ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий тараққиёт чўққиларига кўтарилди, ўз тараққиётининг янги босқичига, етук социализм даврига қадам қўйди.

Социалистик қурилишнинг барча босқичларида, Улуғ Ватан урушининг суронли йилларида социалистик миллатлар қардошлик иттифоқининг хаётбахш кучи намоён бўлди. Мамлакатда коммунистик қурилишнинг КПСС тарихий XXVI съезди ўртага қўйган кўлами ва мураккаблиги жиҳатидан улуғвор вазифалари ҳал этилаётган, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини амалга ошириш СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш соҳасида кенг кўламдаги қизғин ишлар авж олдириб юборилган ҳозирги кунларда унинг самаралари айниқса зўр куч билан намоён бўлмоқда.

Барча халқларга сахийлик билан ёрдам ва мадад берган оғамиз ва дўстимиз — рус халқининг буюк жасорати миннатдор ўзбек халқининг хотирасидан хеч қачон ўчмайди. Миллионлаб меҳнат аҳли рус халқининг беғаразлиги ва қалби дарёлигини, пролетар интернационализми идеалларига астойдил содиқлигини амалда кўриб билди. Улуғ рус халқи планетанинг олтидан бир кисмидаги миллатлар ва элатларни бирлаштирган ажойиб иттифоқимизнинг хамиша мустаҳкам пойдевори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Биз рус халқига сахийлиги ва қаҳрамонлиги учун, истеъдоди ва қалб гўзаллиги учун ўз миннатдорчилигимизни изҳор этар эканмиз, унга самимий ва соф меҳр-муҳаббатимиз хамда садоқатимизни билдирамиз.

Ўзбекистон меҳнаткашлари кенг кўламдаги иқтисодий, социал ва маданий ривожланиш вазифаларини амалга оширишга, КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсий йўлини ўтказишга қўшадиган ҳиссасини бундан буён ҳам муттасил кўпайтиришни ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчи деб ҳисоблайдилар.

Биз партиямиз бош йўлининг давомийлиги ҳамда изчиллигини партия ва халқ бузилмас бирлигининг, совет кишилари ўзининг синалган авангарди теварагида тобора жипслашувининг гарови деб биламиз. Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг доно ленинча сиёсатини чин калбдан маъқуллаб ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, Ленин байроғи, Октябрь байроғи ишончли қўлларда эканини яхши биладилар. Ана шу байроқ остида жаҳоншумул тарихий ғалабалар қўлга киритилди.

Биз мамлакатимиз халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун кураш авангардида бораётганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз. Қурол-яроғларсиз дунё — социализм идеалидир. Коммунистик партиянинг мустаҳкам тинчликни таъминлашга, халқларнинг мустақиллик ва социал тараққиётга бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган ташқи сиёсатининг ўзгармас мақсадлари халқаро майдонда Совет давлатини юксак обрў-эътиборга сазовор қилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари кардош халқларнинг ягона оиласида социалистик давлатлар буюк ҳамдўстлигининг жипслигини, муштарак мақсадлар ва идеаллар йўлидаги курашда бутун дунё коммунистлари сафларининг бирлигини хар томонлама мустаҳкамлаш учун ҳамма ишни қиладилар, барча меҳнат аҳли билан, халқ бахт-саодати учун курашчилар билан пролетар бирдамлигини муқаддас билиб асраб, ривожлантираберадилар.

Биз шуни қувонч билан маълум киламизки, Ўзбекистон ССР ишчилари, колхозчилари, зиёлилари КПСС XXVI съезди қарорларини бажара бориб, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, халқ хўжалиги барча тармоқларини ва маданиятни ривожлантиришда янги-янги муваффақиятларга эришдилар.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан 1982 йилги план муддатидан илгари бажарилди.

Республика деҳқонлари ниҳоятда мураккаб об-ҳаво шароитида 6 миллион тонна пахта йиғиб-териб олдилар, дон, пилла, сабзавот, мева, узум, картошка, полиз экинлари ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини тайёрлаш соҳасидаги мажбуриятларини шараф билан уддаладилар. Республиканинг шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданияти янги босқичга кўтарилди, меҳнаткашларнинг маънавий турмуши юксалди, халқнинг фаровонлиги яхшиланди.

Юбилейолди зарбдор вахтаси давомида ватанпарвар, интернационалист бўлган совет кишиларининг ажойиб фазилатлари, уларнинг умумий бахт-саодат йўлидаги тўла самарали ҳалол, виждонан қилган меҳнати, умумдавлат манфаатларини ҳамма нарсадан юқори қўйиш, бутун совет халқи фаровонлигини ва экономикани юксалтириш манфаатлари йўлида мамлакатнинг ягона халқ хўжалик комплекси аниқ-пухта ишлашини таъминлаш маҳорати ёрқин намоён бўлди.

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кутиб ола туриб, марксизм-ленинизм таълимоти барҳаёт идеалларига ҳамиша содиқ бўламиз, жонажон партия Марказий Комитети теварагида ўз сафларимизни яна ҳам маҳкамроқ жипслаштирамиз, севикли Ватанимизнинг куч-қудрати ва шон-шуҳратини мустаҳкамлаш учун курашда янги-янги муваффақиятларга эришамиз, КПСС XXVI съезди тарихий режаларини, коммунистик қурилиш улуғвор программасини амалга оширишга ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни сарфлаймиз, деб КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига ваъда берадилар.

Яшасин Улуғ Ватанимиз — мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва бахт-саодати таянчи — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ
СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҚЎШМА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСИ

ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ доклади

Азиз ўртоқлар!

Ҳозиргина КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ҳурматли Иван Иванович Бодюл республикага КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини топширди. Республикамиз хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятлари, мамлакат халқ хўжалик комплексини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан шу мукофот билан тақдирланди. Қизил байроқ республикага ўнинчи марта топширилмоқда.

Бу юксак мукофот ишчилар синфимизни, колхозчи деҳқонларимизни, зиёлиларимизни партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошириш йўлида янги-янги меҳнат зафарларига руҳлантиради.

Ўртоқлар, ишимизга юксак баҳо берилганлиги учун КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига сизларнинг номингиздан, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан астойдил миннатдорчилик ва самимий ташаккур изҳор этишга ижозат бергайсизлар.

Биз бутун кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни партия планлари ва режаларини турмушга татбиқ этишга, кўп миллатли социалистик Ватанимизни янада равнақ топтиришга бундан буён ҳам сарфлайберамиз, деб партиямиз Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросига ваъда берамиз.

Ўртоқлар!

Мамлакатимиз меҳнаткашлари, бутун тараққийпарвар инсоният шу кунларда ажойиб байрам — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар.

Бу чинакам буюк юбилей марксизм-ленинизм таълимоти, КПСС миллий сиёсати тантанасининг тимсолидир, социалистик Ватанимиздаги барча миллат ва элатлар бирлигининг, улар пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги принципларига содиқлигининг янги ёрқин намойишидир.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин Советлар мамлакатини бунёдкорликнинг янги поғоналарига кўтарилган сайин тобора ярқираб порлай берадиган, тобора кўп кишиларни ўзига жалб этадиган юлдуз деб атаган эди.

Йўлбошчининг доҳиёна башорати рўёбга чиқди. Ватанимиз ўзининг олтмиш йиллиги чўққисидан бутун дунёнинг кўз ўнгида биргаликда коммунизм қураётган тенг ҳуқуқли республикаларнинг юлдузлар туркуми тарзида намоён бўлиб турибди. Ҳар бир совет кишиси ўз Ватани учун, унинг буюк зафарларига дахлдор эканлиги учун зўр ифтихор туйғусига тўлиб-тошмоқда.

Етук социализм қурилганлиги, умумхалқ давлати, одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келганлиги, социалистик демократия муттасил ривожланиб бораётганлиги, яхлит халқ хўжалик комплекси таркиб топиб, гуркираб ривожланаётганлиги — мана шу марраларнинг ҳаммаси ҳозирги замон цивилизациясининг олий ютуқларидир.

СССР ташкил этилганлигининг ҳар бир йиллиги — шонли тарихий босқичдир. Бу галги байрамнинг алоҳида файзи бор, у йигирманчи асрнинг бош воқеаси — Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги нишонланган йилда ўтмоқда.

Совет кишилари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг тарихий қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини фидокорона меҳнат билан амалга оширмоқдалар. Улар КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети VII сессияси қарорларини зўр завқ-шавқ ва ватанпарварлик жўшқинлиги билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида партиянинг ички ва ташқи сиёсати давомийлиги таъкидлаб ўтилди, бу нутқ ўзининг бутун мазмуни билан мамлакатни иқтисодий, социал ва маънавий жиҳатдан янада ривожлантиришнинг туб вазифаларини ҳал этишга қаратилган, халқ фаровонлиги ва бахт-саодати тўғрисидаги оталарча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган.

Совет кишилари, бутун дунё меҳнаткашлари СССРнинг 60 йиллигини тантанали нишонлар эканлар, ўзларининг фикри-зикри ва нигоҳларини Ленин партиясига қаратадилар, уни инсоният энг яхши идеалларининг рамзи деб биладилар.

Совет кўп миллатли давлати қилган юксак парвоз, СССРдаги барча халқларнинг иқтисодий ва маданий тараққиёти, уларнинг қардошларча бирлиги мустаҳкамланганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси В. И. Лениннинг ғояларининг жонли мужассам тимсолидир. Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатни изчиллик билан амалга оширганлигининг маҳсулидир.

* * *

Ўртоқлар!

СССРнинг ташкил этилиши ўзининг сиёсий аҳамияти жиҳатидан ҳам, шунингдек социал-иқтисодий оқибатлари жиҳатидан ҳам тарихда жуда катта ўрин олади. Бу воқеа ишчи ва деҳқонларнинг жаҳонда биринчи кўп миллатли давлати дунёга келганлигини билдирди.

Эркин республикаларнинг мустаҳкам иттифоқи — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли маҳсулидир. Октябрь революцияси сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий соҳаларда улуғ зафарлар ҳисобини очди. Революция қилган ишчилар, Ленин сўзлари билан айтганда, ҳуқуқсизлик ва халқларни эзиш дунёсига барча миллатлар меҳнаткашларининг бирлиги янги дунёсини қарама-қарши қўйдилар, бу дунёда социал ва миллий зулмга ўрин йўқ. Октябрь туб социалистик ўзгартишлар учун энг асосий шарт-шароитларни яратиб берди, мамлакатимиздаги барча халқларни тарихий бунёдкорлик ижодиётига отлантирди.

Владимир Ильич Ленин кўп миллатли Совет давлатининг улуғ меъмори, унинг ижодкори ва илҳомчиси бўлди.

Миллатлар ва миллий муносабатлар назарияси чуқур ишлаб чиқилганлиги, кўп миллатли социалистик давлат барпо этилиб, ривожлантирилганлиги В. И. Лениннинг улуғвор хизмати бўлди.

К. Маркс билан Ф. Энгельс социал ва миллий озодлик вазифаларининг бир-биридан ажралмас эканини биринчи марта кўрсатиб бердилар, миллий масаланинг пролетариат синфий кураши манфаатларига бўйсунишини кўрсатдилар. Улар пролетариатнинг ғалабасигина халқлар ўртасида чиндан ҳам инсонпарварлик муносабатлари ўрнатилишини таъминлай олиши мумкинлигини кўрсатиб бердилар.

«Пролетариатнинг буржуазия устидан ғалабаси, — деб таъкидлашди улар, — шу билан бирга ҳозирги вақтда халқлар ўртасида адоват туғдираётган жамики миллий ва саноат можароларининг бартараф этилишини билдиради».

В. И. Ленин К. Маркс билан Ф. Энгельснинг ғояларини ижодий ривожлантириб, шу ғояларни янги тарихий даврга татбиқан конкретлаштирди, миллий масалани пролетар революциясининг ғалабаси ва империализмнинг ағдариб ташланиши билан боғлади.

У Коммунистик партиянинг миллий масала юзасидан кўпмиллатли давлатда социализм қурилиши учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган программ принципларини, қоидаларини ҳар томонлама ишлаб чиқди.

Лениннинг миллий масалани ҳал этиш программасида миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаши ва тўла тенг ҳуқуқлилиги, демократия ва социализм учун курашда турли миллат ишчилари, барча меҳнаткашларининг жипслашуви кўзда тутилган. Унда халқларнинг мустаҳкам ихтиёрий сиёсий, ҳарбий ва хўжалик иттифоқи, қардошларча ўзаро ёрдам ва ҳар томонлама ҳамкорлик асосида уларнинг ҳақиқий тенглигини таъминлаш, уларнинг экономикаси ва маданиятини ривожлантириш зарурлиги таъкидланган эди.

Революция ғалаба қозонгач, партия олдида аввало пролетариат диктатураси шароитида миллатларнинг давлат тузилишига оид янги, ҳали тарихда кўрилмаган планини ишлаб чиқиш вазифаси турар эди. Партия олдида давлатчиликнинг халқлар миллий ва интернационал манфаатларини энг яхши тарзда бирга қўшиш имконини берадиган демократик формасини ишлаб чиқиш вазифаси турар эди.

Партия бу вазифани ленинча интернационалистик программага асосланиб ҳал этди. «Биз то охиригача, — деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, — интернационалистлармиз ва ҳамма миллат ишчи ва деҳқонларининг ихтиёрий иттифоқига интиламиз».

Лениннинг назарида халқлар давлат бўлиб бирлашувининг энг мақбул формаси тенг ҳуқуқли республикаларнинг ихтиёрий иттифоқи, совет федерацияси эди, бу форма халқларнинг тенг ҳуқуқлилигини, миллий ва интернационал манфаатлари бирлигини, уларнинг турмуш барча соҳаларидаги ҳамкорлигини амалда таъминлар эди. Бу форма ҳар бир республиканинг, ҳар бир халқнинг ва умуман улар иттифоқининг жадал ривожланишини таъминлайди.

Лениннинг ғоялари тарихий ривожланишнинг объектив жараёнига энг яхши тарзда мувофиқ келар эди, бу эса халқларни ягона иттифоқ давлатига бирлаштириш зарурлигини тақозо этар эди. Фақат мана шундай давлатга жипслашган халқларгина пролетар революциясининг ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, янги жамият қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга қодирдирлар, деб таъкидлаган эди Ленин.

Ленин бошчилигидаги партия ўзининг миллий давлат қурилиши соҳасидаги сиёсатини тушунтириб, омма орасида олиб борган катта иш барча миллат меҳнаткашларининг эзгу орзу-умидларига тўла равишда мувофиқ келди, мамлакатдаги бирлашувчилик ҳаракатининг қудратли тўлқинини кўтарди.

Аҳолисининг сони, территорияси, иқтисодий потенциали, хўжалик ва маданий ривожланиш даражаси жиҳатидан энг катта республика бўлмиш РСФСР озодликка чиққан халқларни ўзига жалб этувчи марказ бўлиб қолди. Энг муҳими эса, рус ишчилар синфи, рус халқи барча халқларнинг зўр ишончини қозонган эди. Бу халқ социалистик революциянинг ғалабасига, унинг ютуқларини ҳимоя қилишга ҳал қилувчи ҳисса қўшди.

У ўзининг фидокорлиги, беғаразлиги, чинакам қардошларча муносабати билан барча халқларнинг қизғин меҳр-муҳаббати, ғоят чуқур ҳурматини қозонди. Айни улуғ Россия, рус халқи барча халқларимизни эркин республикаларнинг мустаҳкам иттифоқига абадий жипслаштирди.

Лениннинг турли миллат меҳнаткашлари муштарак манфаатларини, уларнинг куч—ғайратларини бирлаштиришга ва қардошларча ҳамкорликка интилишини ифодаловчи ғоялари 1922 йил декабрида ССР Иттифоқи тузилганлигида ўзининг амалий ифодасини топди.

Иттифоқ давлати вужудга келганлиги партиянинг ленинча миллий сиёсати, халқларнинг ихтиёрий давлат иттифоқига доир ленинча принциплар тантана қилганлигидан дарак берди. Бу воқеа халқларнинг дўстлиги, ҳамкорлигини ривожлантиришда ҳам буюк босқич бўлди. Ҳалқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқлари рўёбга чиққанлигининг натижаси сифатида қарор топган иттифоқ давлатчилиги халқлар ўртасидаги амалий ҳамкорликни ривожлантириш учун таъсирчан қурол бўлди.

Бу — миллий масалани ҳал этишнинг, халқлар ўртасида дўстликка эришишнинг мутлақо янги йўли бўлди, чунки у капитализм юзага келтирган бўлинишни тугатди ва уларнинг ҳар томонлама бирлашувига, яқинлашувига олиб борди.

Ленинча федерация формалари амалда рўёбга чиққанлиги, барча миллий республикалар ягона оилага — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига ихтиёрий равишда бирлашганлиги жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлди.

СССРнинг ташкил этилиши совет республикаларининг моддий ресурсларини барча халқларимиз манфаатлари йўлида оқилона фойдаланиш учун бирлаштириш, иттифоқдош республикаларнинг ривожини яхлит халқ хўжалик планига бўйсундириш ва шу тариқа социалистик хўжалик системасининг афзалликларидан максимал равишда фойдаланиш имконини берди.

Совет халқлари ССР Иттифоқини тузиш ғоясини сидқидилдан қўллаб-қувватлаб, бу тарихий ишга ўз меҳнати ва ғайратини, ижодий истеъдодини, қобилиятини ва иқтидорини сарфлади. Коммунистлар партияси руҳлантириб, йўналтириб турган совет халқлари янги жамият қуриш ва Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиш мақсадида пролетар интернационализми йўлидан, бирлашиш йўлидан бордилар.

Ленин асос солган ССР Иттифоқи ўсиб, мустаҳкамланиб бораверди. 1924 йилда Ўрта Осиёдаги миллий давлат чегараланиши, туб социалистик ўзгартишлар, халқларнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий тараққиёти натижасида Ўзбекистон ва Туркманистон ССР тузилиб, ихтиёрий равишда ССР Иттифоқи составига кирдилар. СССРнинг ривожланиши, кейинги босқичларда янги республикалар унга қўшилиши янги жамият қурилишида мамлакатимизнинг кучлари ва имкониятларини кўпайтирди, социал, иқтисодий ва маданий тараққиёт учун мисли-сиз кенг уфқ очди.

Социалистик кўпмиллатли давлат қурилганлигининг тарихий аҳамияти бугун, юбилей йили чўққисидан равшанроқ кўринмоқда. Жаҳон тарихида ўнлаб миллатлар ва элатларнинг ўзаро муносабатида бизнинг қардошлик иттифоқимизда доимо намоён бўлаётганидек, манфаатлар ва мақсадлар, ирода ва ҳаракатларнинг бу қадар бузилмас бирлиги ҳеч қачон содир бўлмаган эди, бу қадар маънавий қон-қардошлик, ишонч ва ўзаро ғамхўрлик ҳеч қачон намоён бўлмаган эди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига жипслашиш нақадар мўл самаралар беришига, у ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий потенциалини янада кўпайтиришда, СССРни уйғун равишда ривожлантиришда нақадар кенг имкониятлар очишини мамлакатдаги барча халқлар ўз ҳаётлари тажрибасида кўриб ишонч ҳосил қилдилар. Совет халқларининг моддий воситалари ва куч-ғайратларини марказлаштириш, беғараз ўзаро ёрдам туфайли қисқа муддатда барча республикаларда юксак даражада ривожланган саноатни ва механизациялашган йирик қишлоқ хўжалигини вужудга келтириш, маданий революцияни амалга ошириш мумкин бўлди.

Давлатимиз зиммасига оғир синовлар тушди. Олтмиш йил мобайнида у ўз чегараларини, ўз шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллигини неча марталаб мардона туриб ҳимоя қилишга тўғри келди.

Халқларнинг совет қардошлиги замон имтиҳонидан муваффақиятли ўтди. Бу қардошлик барча миллатларга мансуб совет кишиларининг умумий душманга қарши биргаликдаги курашда кўплаб тўккан қони билан мустаҳкамланган. Бу қардошлик мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элатлар намояндаларининг биргаликдаги меҳнати билан, социализм ва коммунизм қурилиши жараёнида уларнинг ўзаро ёрдами ва мададкорлиги билан метинлаштирилган.

Барча иттифоқдош республикаларнинг вакиллари ёшлик шаҳри — Комсомольск-Амурни, Днепрогэсни қандай қурганликларини, Магнитка ва Уралмашни, Кузбасс ва Запорожстални қандай барпо этганликларини, Ўрта Осиёдаги тўқимачилик комбинатларини бунёдга келтирганликларини ҳозирги ва келгуси авлодлар ҳамиша эсда тутадилар. Улар барча миллат кишилари Улуғ Ватан урушида социализм ғалабаларини ёнма-ён туриб ҳимоя қилганликларини доимо ёдда тутадилар.

Уруш оғир синов бўлди, аммо у ягона қардошлик оиласида яшаш бахтини тотиб кўрган халқлар, партия томонидан совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбияланган халқлар енгилмас эканлигини кўрсатди.

Қозоғистон қўриғини ва Мирзачўлни ўзлаштирувчиларнинг, катта-катта электр станциялар ва индустриянинг азим корхоналари қурувчиларининг чинакам қаҳрамонона меҳнати ҳеч қачон унутилмайди.

Мамлакатимиз чорак миллиарддан ортиқ эркин ва тенг ҳуқуқли кишилар — юздан ортиқ миллатлар, элатлар, миллий ва этник группалар намояндалари учун жонажон уй бўлиб қолди. ССР Иттифоқининг нурафшон биноси барпо қилинганлиги — Ленин партиясининг улуғвор тарихий хизмати бўлди, партиямиз бу бинога ўзининг тинимсиз меҳнатини, коммунистларнинг истеъдоди ва қалб қўрини, кадрларнинг билим ва ташкилотчилик санъатини сарфлади. Бу тарихий бинонинг яратилиши барча халқларимиз ҳар томонлама тажрибасининг натижаси бўлди, улар орзу қилиб келган, эришиш учун курашган ва рўёбга чиқариш учун меҳнат қилган ҳамма режаларнинг сиёсий якуни бўлди.

СССРнинг ташкил этилиши изчил пролетар интернационализми принципларига асосланган миллий муносабатлар янги типининг тантанаси бўлди, мамлакат халқларининг социализм ва коммунизм қуриш йўлидан биргаликда қилаётган ҳаракати учун чексиз истиқболлар очди.

Ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи кўп миллатли давлати меъмори, ижодкори — Лениннинг даҳоси кўз олдимизда қайта-қайта бутун улуғворлиги билан намоён бўлмоқда. Халқларни жипслаштирган, уларнинг социализм принципларига асосланган қардошлиги, ҳамдўстлиги ва бирлигини чиниқтирган ленинизм кўз ўнгимизда яна бутун кучи, сўнмас аҳамияти билан намоён бўлмоқда.

* * *

Ўртоқлар!

Мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги партия сиёсатининг, унинг интернационалистик йўлининг, СССРдаги барча миллат ва элатлар қаҳрамонона куч-ғайратларининг қонуниятли натижасидир. Халқ ижодкорлиги юксак парвоз қилганлигидан дарак берувчи шу босқичда марксизм-ленинизмнинг Октябрь ғояларининг революцион-ўзгартувчилик кучи тобора тўла-тўкис намоён бўлмоқда. Совет жамияти ҳозир ҳар қачонгидан ҳам якдил ва мустаҳкамдир, бениҳоя зўр ишлаб чиқарувчи кучларга ва маънавий бойликларга эгадир.

Етук социализм шароитида партия миллий муносабатлар, халқларнинг қардошларча ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш, уларнинг интернационал умумийлиги ва бирлигини кучайтириш соҳасида янги вазифаларни ўртага қўйиб ҳал этмоқда. Ривожланган социализм социал ва миллий муносабатларни сифат жиҳатдан ўзгартирмоқда. Партиянинг изчил интернационалистик сиёсати натижасида ҳамма республикалар социал-иқтисодий ва маънавий ривожланишнинг юқори даражасига эришдилар.

Ҳар бир республиканинг экономикаси ҳозир яхлит халқ хўжалик комплексининг таркибий қисмидир. Эндиликда, халқларнинг ҳақиқий тенглигига эришилган бир пайтда районларнинг хўжалик соҳасидаги қолоқлигини бартараф этиш вазифаси эмас, балки бутун халқ хўжалиги комплексининг максимал самарадорлигига эришиш ва шу асосда ҳам интернационал, ҳам миллий манфаатларни қондириш вазифаси ўртага қўйилмоқда.

Халқлар ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик эндиликда умумиттифоқ меҳнат тақсимоти асосида бирлашган, биргаликдаги, ялпи меҳнат формасини касб этди.

Халқларимизнинг ҳамкорлиги ва бирлиги туфайли муҳим социал вазифа ҳал этилди — барча Совет Республикаларининг иқтисодий ривожланиш даражаси бараварлаштириб олинди. Бу вазифа ҳал этилганлиги социалистик интернационал ҳамжамиятнинг илк даврида социал-иқтисодий ривожланишнинг турли босқичларида турган совет халқлари жуда катта йўлни босиб ўтганликларини ифодалайди.

Республикаларнинг иқтисодий ривожланиш даражалари бараварлаштириб олинганлиги бутун совет халқининг ялпи қудратини ўстириш шарт-шароитлари таъминланганлигини ҳамда уни ташкил этувчи миллатлар аста-секин ўзаро яқинлашиб бораётганини, коммунистик қурилиш умумий ишига шу миллатлардан ҳар бири пропорционал тенг ҳисса қўшиши таъминланганлигини билдиради.

Қисқа тарихий муддатда Лениннинг социализм қуриш планини рўёбга чиқариш йўлида асосан СССР халқларининг маданий ривожланиш даражалари бараварлаштириб олинди. Мамлакатнинг революцияга қадар кўпчилиги ҳатто ўз алифбосига ҳам эга бўлмаган 100 дан ортиқ миллат ва элатлари эндиликда ўзининг санъат асарлари ва илмий кашфиётлари билан социалистик ва жаҳон маданияти хазинасини бойитмоқда.

Социалистик ва коммунистик қурилиш жараёнида миллатларнинг бир хил социал-синфий структурасига эришилди — уларнинг ҳаммалари ишчилар синфидан, колхозчи деҳқонлардан ва халқ зиёлиларидан иборат бўлиб қолди. Етук социализм шароитида жамиятнинг синфий структураси аста-секин вужудга келмоқда, бу эса миллатлар ва элатларнинг янада ўзаро яқинлашуви йўлида янги қадам қўйилганлигини билдиради.

Янги социал ва интернационал бирлик — совет халқи вужудга келганлиги Коммунистик партия, Совет давлати фаолиятининг буюк якуни бўлди.

Совет халқи ,қайси миллатга мансублигидан қатъий назар, барча совет миллатларнинг иқтисодий, социал, маънавий, ғоявий турмушидаги бирга муштараклигининг жамулжами ифодасидир.

Янги тарихий бирлик ҳар бир миллат ва элат иқтисодий, социал ва маънавий ривожланишнинг имкониятларини янада кўпроқ кенгайтиради уларни янада равнақ топтириш ва ихтиёрий равишда бир-бирига яқинлаштириш учун умумий база бўлиб қолади. Шу бирлик ичида барча миллат ва элатларнинг ҳақиқий тенглигига эришилади, чунки улардан ҳар бири совет халқининг ялпи бунёдкорлик потенциалига таянади.

Кейинги ўн йилликларда мамлакатимиздаги миллий муносабатларнинг ривожланиши партия билан халқнинг коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг, меҳнаткашлар фаровонлигини ва маданиятини янада оширишнинг ўз миқёси ва мураккаблиги жиҳатидан тобора ўсиб бораётган вазифаларини ҳал этишига ёрдам бермоқда.

* * *

Ўртоқлар!

Шу қадар қисқа муддатда барча миллат ва элатларнинг ҳар томонлама ривожланиши учун бунчалик кўп иш қилган СССР каби давлат тарихда бўлган эмас.

Совет кўп миллатли давлати — бутун кўп миллатли ССР Иттифоқининг манфаатларини унга кирувчи республикалардан ҳар бирининг манфаатлари билан демократик тарзда бирга қўшиб олиб боришни мамлакатдаги барча миллат ва элатларнинг узлуксиз тараққиёти ва муттасил ўзаро яқинлашувини ҳеч сўзсиз таъминлаб турган дунёда биринчи социалистик федерациядир. Бу — яхлит иттифоқ кўп миллатли давлат бўлмиш СССРнинг миллий давлат тузилишининг ўзидан келиб чиқади.

Капиталистик давлатларда бундай давлат — ҳуқуқий уйғунлиги йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Миллатларнинг иқтисодий тенгсизлигидан бевосита келиб чиқадиган умумий тенгсизлик капиталистик давлатлар учун характерлидир. Бундай ҳолат бизнинг қонунларимизга, бизнинг турмуш тарзимизга зиддир.

Социалистик демократия тенг ҳуқуқлиликнинг чинакам пойдевори бўлмиш иқтисодий системани мустаҳкамлаш мақсадини доимо кўзлайди.

Давлатимиз ривожланиш принципининг ўзи шундайки, ҳар бир республика ўз моддий ва маънавий бойликларини кўпайтириб, айни вақтда умумий тараққиёт имкониятларини ҳам кенгайтиради.

Мана шу узвий ўзаро боғлиқлик — халқларимиз ҳар томонлама ҳамкорлигининг ва қардошларча ўзаро ёрдамлашуви шонли анъаналари ривожланишининг манбаларидир. Халқларимиз Байкал-Амур магистралини, Атоммашни ёнма-ён туриб қурмоқдалар, Ғарбий Сибирнинг нефть бойликларини ўзлаштирмоқдалар, Россиянинг Ноқоратупроқ ўлкасини обод қилмоқдалар. Улар партия қарорларидан илҳомланиб эндиликда улуғвор Озиқ-овқат программасини амалга оширмоқдалар. Энг катта қурилишларда қатнашиш ҳар бир республиканинг шон-шараф ишига, интернационал бурчига айланиб қолмоқда.

Кўп миллатли Ватанимиздаги барча халқлар дўстлиги ва қардошлигининг ҳақиқий манифести бўлмиш Совет давлатининг Асосий Қонуни — СССР Конституцияси республикаларнинг ҳамкорлигини янада ривожлантиришга ёрдам бермоқда. Бу Конституция Совет Республикаларининг суверен ҳуқуқларини қонун тарзида мустаҳкамлади ва ривожлантирди, ҳар бир миллат ва элатнинг ҳар томонлама ривожланиши учун барча имкониятларни гарантиялаб берди.

Мамлакатда қардош республикаларнинг давлат қурилиши ва иқтисодий ривожланиши билан айни бир вақтда совет миллатлари ва элатларининг маданий савияси бараварлашувига эришилибгина қолмай, шу билан бирга уларнинг чинакам равнақ топишига ҳам муваффақ бўлинди.

Миллий маданиятларда интернационал мазмун тобора равшан намоён бўлмоқда. У ёки бу халқнинг энг яхши ижодиёти бутун жамиятнинг, СССРдаги барча миллат ва элатларнинг мулки бўлиб қолмоқда. Рус тили миллатлараро алоқанинг, маданиятлар бир-биридан ўзаро баҳраманд бўлишининг, жаҳон цивилизацияси чўққиларига ва маданий обидаларига ошна бўлишнинг муҳим воситасига айланди. Шу тариқа қардош халқларнинг маданиятлари бир-бирини бойитишдан иборат самарали жараён, ягона совет халқи маданиятини шакллантириш жараёни давом этмоқда.

СССРдаги 100 дан ортиқ миллат ва элатнинг умумий ютуқлари — у ёки бу Совет Республикаси ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва зиёлилари қилган қаҳрамонона меҳнатнинг якунигина эмас, бу ютуқлар бутун мамлакат халқлари улуғ дўстлигининг, барча совет халқлари ва аввало рус халқи берган беғараз ёрдамнинг натижаси ҳамдир.

Биргаликдаги меҳнатда СССР халқлари тобора кўпроқ мустаҳкам оила бўлиб маҳкам жипслашмоқдалар. Тўла ўзаро ишонч ва мададкорлик уларнинг кучига-куч қўшмоқда. Мамлакатдаги барча миллатлар ва халқларнинг дўстлиги, уларнинг метиндек жипслиги совет турмуш тарзининг ўзига хос фазилати бўлиб қолди.

КПССнинг ленинча миллий сиёсати, социалистик демократия социалистик миллатларни янада ривожлантиришни ва яқинлаштиришни доимо кўзлаб келмоқда. Эндиликда партия миллий муносабатлар соҳасида ўртага қўяётган янги вазифалар мамлакатдаги барча миллат ва элатларнинг куч-ғайратларини янада маҳкамроқ бирлаштиришни талаб қилади.

Ҳозир ҳар бир республика юксак иқтисодий ва маданий даражага кўтарилди. Уларнинг ижодий кучлари беқиёс ўсди. Улар тобора катта миқёсдаги вазифаларни ҳал этишга қодирдирлар. Мана шу имкониятлардан максимал даражада фойдаланиш — ҳозирги энг муҳим вазифадир.

Совет халқининг моддий ва маънавий потенциали алоҳида бир республиканинг куч-ғайратлари билан рўёбга чиқариб бўлмайдиган улуғвор лойиҳаларни амалга ошириш имконини беради. Совет кишиларининг коммунистик қурилиш навбатдаги ва узоқ муддатли вазифаларида ифодалаб берилган муштарак манфаатлари ҳар бир миллат, элатнинг шу вазифаларни амалга оширишга имкони борича кўпроқ ҳисса қўшишини талаб қилади.

Партия ленинча миллий сиёсатининг, социалистик демократиянинг бош мақсади — социалистик миллатларни янада ривожлантириш, равнақ топтириш ва бир-бирига яқинлаштиришдан иборат.

Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнаганлиги ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин далилидир. Чор Россиясининг собиқ чекка ўлкаси Совет ҳокимияти йилларида феодализм қолоқлигидан социал тараққиёт чўққилари сари шитоб билан парвоз қилди.

Республикада саноатни ривожлантириш соҳасида чинакам улуғвор иш қилинди. Ҳозир республикамизда индустриянинг юздан ортиқ тармоғи бор, энг янги техника ва асбоб-ускуналар билан таъминланган 1662 та йирик корхона ишлаб турибди. Катта химия, кўп тармоқли машинасозлик, энергетика, кўмир, газ, кон-руда, металлургия, олтин қазиш, электр техника, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва саноатнинг бошқа тармоқлари барпо этилди ҳамда тез ривожлантирилмоқда. Ўзбекистонда хилма-хил газлама ва озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб самолёт ва тракторларгача, пахта териш техникаси ва темир-бетон маҳсулотларигача, экскаваторлар ва ғоят мураккаб радио-электрон аппаратларигача — ҳамма нарса ишлаб чиқарилмоқда. ССР Иттифоқи ташкил топган пайтдан — 1922 йилдан бери республикада саноат ишлаб чиқариши ҳажми 428 баравар кўпайди.

Ҳозир жами ижтимоий маҳсулотнинг ярмидан кўпроғи саноат улушига тўғри келади. Республикада қудратли қурилиш индустрияси барпо этилган.

Қурувчиларимизнинг ажойиб қўллари билан замонавий ишлаб чиқариш объектлари, архитектура ансамбллари, муҳташам саройлар бунёд этилмоқда, улар жаҳон, рус ва миллий меъморчилик ютуқларини ўзида мужассамлаштирган. Шаҳар ва қишлоқларимиз йил сайин обод бўлиб бормоқда.

Қишлоқ хўжалигимиз таниб бўлмайдиган даражада ўзгариб кетди. У йириклаштирилди, кўп тармоқли бўлиб қолди, механизациялаштирилди.

Совет давлати эндигина барпо этилган пайтда Владимир Ильич Ленин мамлакатда 100 мингта трактор бўлишини орзу қилган эди. Ҳозир Ўзбекистоннинг бир ўзида 160 мингта трактор, 15 мингтага яқин дон комбайни, 35 мингта пахта териш машинаси ишлатилмоқда.

Пахта — қишлоқ хўжалигининг бош тармоғи, республика бойлигининг бош манбаи, меҳнаткашларимизнинг интернационал ифтихоридир. 60 йил муқаддам, СССР ташкил этилган йилда 37 минг тонна пахта етиштирилган эди. Мана, уч йилдирки, Ўзбекистон ҳар йили Ватанга олти миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин» бермоқда.

Аммо ўзбеклар диёрининг шуҳрати пахта билангина эмас. Мамлакатда етиштирилаётган жами пилланинг 62 проценти, канопнинг 100 проценти, қоракўл терининг 35 проценти, шолининг 21 проценти Ўзбекистоннинг ҳиссасига тўғри келади.

Халқнинг қаҳрамонона меҳнати билан катта-катта сув омборлари, суғориш каналлари, коллекторлар, гидроузеллар қурилди. Ирригация ва мелиорациянинг ривожланиш даражаси жиҳатидан республика дунёда биринчи ўринда турибди. Бизда 3,5 миллион гектардан кўпроқ ер суғорилмоқда. Мирзачўлни, Жиззах ва Қарши даштларини комплекс ўзлаштириш кенг жабҳа бўйлаб давом этмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида умуман СССРда бўлгани каби республикамизда ҳам маданий қурилиш соҳасида улуғвор муваффақиятларга эришилди. Революциядан аввал Ўзбекистон аҳолисининг 98 проценти саводсиз эди. Ҳозир республикамиздаги 9 мингтадан кўпроқ мактабда 4 миллиондан зиёд ўқувчи таълим олмоқда.

Революцияга қадар Ўзбекистонда битта ҳам олий ўқув юрти йўқ эди, энди 3 та университет ва 40 та институтда 285 мингдан кўпроқ студент таълим олмоқда. Ҳозир 10 минг аҳолига тўғри келадиган студентлар сони жиҳатидан республика кўпгина ривожланган капиталистик мамлакатларни орқада қолдириб кетди.

Жамиятнинг энг илғор синфи — меҳнатнинг илғор формалари, коммунистик идеология ва янги психология соҳиби бўлмиш ишчилар синфи сон жиҳатдан анча ўсганлиги Ўзбекистон эришган энг муҳим социал ютуқлардан биридир. 60 йил муқаддам, СССР ташкил этилган йилда Ўзбекистонда 20 минг ишчи ва хизматчи бор эди. Ҳозир республика халқ хўжалигида 3,5 миллиондан ортиқ малакали ишчи меҳнат қилмоқда, уларнинг кўпчилик қисми маҳаллий миллатларнинг фарзандларидир.

Партия билан ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги ва эътибори туфайли Ўзбекистон Совет Шарқининг энг катта илмий маркази бўлиб қолди, у қудратли илмий-техникавий потенциалга эгадир. Республиканинг илмий муассасаларида 36 мингдан кўпроқ киши, шу жумладан 960 нафардан кўпроқ фан доктори ва қарийб 13,5 минг фан кандидати меҳнат қилмоқда.

Ўзбекистон — юксак социалистик маданият республикасидир. Бизда 28 та театр, 4 мингтадан ортиқ клуб муассасалари, 5 мингтадан зиёд кино установкаси, 6 мингта оммавий кутубхона, кўпдан-кўп музейлар, спорт иншоотлари бор. Матбуот, радиоэшиттириш ва телевидение гуркираб ривожланди. Республикада 281 та газета, 83 та журнал нашр этилмоқда. Чиқарилаётган китобларнинг йиллик тиражи 34 миллион нусхадан ошади.

Совет ҳокимияти йилларида адабиёт ва санъатнинг ҳамма турлари равнақ топди, ўз мазмуни, шакллари ва жанрлари жиҳатидан беқиёс бойиди.

Меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишга катта эътибор берилмоқда. Шаҳар ва қишлоқларда 1153 та касалхона муассасаси ишлаб турибди. Ҳар 10 минг киши ҳисобига 29 врач тўғри келади. Бу — кўпгина ривожланган капиталистик мамлакатлардагига қараганда анча кўпдир.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҚЎШМА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСИ

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ докладининг давоми

(Боши иккинчи бетда).

Мамлакатда чинакам халқ ҳокимияти ўрнатилганлиги партиянинг жуда муҳим ғалабасидир. Социалистик демократия барча меҳнаткашларга чинакам сиёсий ҳуқуқлар ва эркинликларни, уларнинг барча давлат ва жамоат ишларида кенг қатнашишини таъминлади.

Халқ депутатлари Советларининг составида меҳнаткаш халқнинг тўла ҳокимияти ўзининг жонли ифодасини топди. Бизнинг республикамиз Олий Советига 259 нафар ишчи ва колхозчи сайланган, улар депутатларнинг 51 процентини ташкил этади.

Ленининг хотин-қизлар социалистик қурилишда жуда катта куч эканлиги тўғрисидаги кўрсатмасини турмушга татбиқ этиб, партия миллион-миллион эркин меҳнаткаш аёлларни бунёдкорлик меҳнатига отлантирди. Улар янги жамият қуриш ишига буюк ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон аёлларининг қарийб ярмиси олий ва ўрта маълумотлидир. Ҳар уч инженернинг, фан ва маориф ходимининг бири хотин-қизлардир. Республика хотин-қизларидан 86 минг киши Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланган.

Ўзбекистоннинг бу муваффақиятлари — совет халқлари дўстлиги ва ҳамкорлигининг, улар ҳаётбахш кучининг ажойиб самараларидир. Бу самаралар — ленинча доно миллий сиёсатнинг натижасидир.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ўтган беш йилликни ўз бурчларини адо этганликларидан фахрланиш туйғуси билан якунладилар. Шу йиллар мобайнида ишлаб чиқарувчи кучлар анча ўсди, фан ва маданият янада ривож топди, меҳнаткашларнинг фаровонлиги ошди.

Республика ўн биринчи беш йилликни дадил бошлади. 1981 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани муддатидан илгари бажарилди. Корхоналарнинг меҳнат коллективлари ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, юбилей йили топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар, келгусида олға бориш учун мустаҳкам асос яратмоқдалар.

Саноат ходимлари, қурувчилар иқтисод ва тежамкорлик учун бошланган умумхалқ ҳаракатида актив қатнашмоқдалар, жамоат мулкига омилкорлик билан муносабатда бўлмоқдалар, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштирмоқдалар.

Республиканинг қаҳрамон ишчилар синфини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва ҳукумати номидан давлатимизнинг юбилейи билан қизғин табриклашга, фидокорона меҳнат учун миннатдорчилик билдиришга ва уларга янгидан-янги, янада катта ютуқлар тилашга ижозат бергайсиз, ўртоқлар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун сабот билан курашмоқдалар. Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш умумхалқ иши бўлиб қолди.

Шонли пахтакорларимиз жуда оғир об-ҳаво шароитларида юбилей йилининг катта пахта хирмони учун бўлган бениҳоя оғир жангда ғолиб чиқдилар, партияга берган ваъдани шараф билан бажардилар. Совет халқлари қардошлигининг ажойиб байрамига улар яхши меҳнат туҳфаси армуғон этдилар — давлат хирмонига Ўзбекистоннинг 6 миллион тоннадан кўпроқ пахтаси топширилди.

Бу йилги ҳосил учун бўлган жанг пахтачилик тарихига деҳқонларнинг мардлиги, шавкати ва қаҳрамонлиги тимсоли бўлиб ёзилади. Бу жанг умумий ғалабага ўз ҳиссасини қўшган шаҳар ва қишлоқлардаги барча меҳнаткашларнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчга садоқат тимсоли бўлиб тарихга киради.

Меҳнатдаги шу ажойиб ғалаба муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекисон ССР Олий Совети Президиумига ва Министрлар Советига, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига йўллаган Табрикномаси зўр қувонч туйғуси билан кутиб олинди.

Юбилей вахтасида эришилган муваффақиятларга юксак баҳо берилганлиги республика қишлоқлари ва шаҳарларининг миллион-миллион меҳнаткашлари қалбида қизғин акс садо берди, уларни меҳнатда янгидан-янги зафарларга руҳлантирди.

Қишлоқ хўжалиги бошқа тармоқларининг ходимлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига ҳозирлик кўрар эканлар, пахтакорларга тенглашиб социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Ўртоқлар, республика колхозчиларини, совхозларининг ишчиларини, аграр-саноат комплексининг барча меҳнаткашларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва ҳукумати номидан байрам билан чин кўнгилдан табриклашга, қаҳрамонона меҳнат учун, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшган катта ҳисса учун уларга сидқидилдан миннатдорчилик билдиришга ва янгидан-янги катта меҳнат ғалабаларига эришишни тилашга ижозат бергайсизлар.

Шонли зиёлиларимиз республиканинг социал-иқтисодий ва маданий тараққиётига жуда катта ҳисса қўшдилар. Халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ходимлари, фан, адабиёт ва санъат арбоблари ўзларининг бутун билимлари ва истеъдодларини, бутун куч ва ғайратларини халққа, уни маънавий жиҳатдан бойитишдек олижаноб ишга бағишламоқдалар.

Шу тантанали дамларда биз зиёлиларимизни улуғ байрам билан чин кўнгилдан табриклаймиз ҳамда уларга фан, маданият ва санъатни ривожлантиришда янги-янги катта муваффақиятлар тилаймиз!

Совет халқлари қардошлик оиласидаги тенг республикаларнинг бири — Ўзбекистоннинг муваффақиятлари — совет халқлари муқаддас дўстлиги, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдамининг самарасидир. Халқларнинг дўстлиги, бирлиги ва жипслиги — Ватанимиз қудратининг битмас-туганмас манбаи, барча совет социалистик миллатлар равнақининг гарантияси, коммунистик жамият бунёд этишда эришилажак ғалабаларнинг гаровидир.

* * *

Ўртоқлар!

Совет халқи ўзининг ҳамма тарихий ютуқларига Коммунистик партия, унинг доно раҳбарлиги туфайли эришди.

Партия ўзининг омма туб манфаатларини ҳимоя қилиши билан, коммунизм идеалларига садоқати билан, миллий манфаатларга ва халқларнинг ҳис-туйғуларига жуда зўр эътибор бериши билан мамлакатдаги барча миллат ва элат меҳнаткашларининг йўлбошчиси, раҳбари ва ташкилотчиси деган юксак ҳуқуққа сазовор бўлди.

У ўзининг коммунизм ва тинчлик ишига астойдил хизмати билан кўп миллатли Ватанимиз ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, халқ зиёлиларининг, барча меҳнаткашларининг бениҳоя зўр ишончи, обрў-эътибори ва меҳр-муҳаббатини қозонди. Совет кишилари партия ҳақида Лениннинг қуйидаги илҳомбахш сўзлари билан алоҳида фахрланиб гапирадилар: «...Биз ўз партиямизга ишонамиз, давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони шу партиямиз деб биламиз» (В. И. Ленин. Тўла асарлар тўплами. 34 том, 108 бет).

Ўзбекистон Коммунистик партияси КПССнинг жанговар отрядларидан биридир. Республиканинг ярим миллиондан кўпроқ коммунистлари коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда авангардлик ролини амалга оширмоқда, партиянинг миллий сиёсатини изчиллик билан ўтказмоқда. Улар совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм байроғини баланд кўтариб, партия режаларини амалга ошириш учун курашда меҳнаткашларга бошчилик қилмоқдалар.

Республика Компартияси меҳнаткашларни пролетар, социалистик интернационализм, халқларнинг ленинча дўстлиги руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқда. У СССР халқларининг дўстлиги кун сайин ривожланиб, мустаҳкамланиши учун доимо ҳамма ишни қилиб келди ва қилаберади. Биз халқларнинг совет тузуми юзага келтирган, меҳнатда ва жангларда мустаҳкам узилмас қардошлик ришталари билан маҳкам боғланган улуғ дўстлигини ардоқлаймиз ва кўз қорачиғидек асрайберамиз.

Партиянинг ички сиёсатига ҳам, шунингдек унинг халқаро фаолиятига ҳам пролетар интернационализми принциплари асос қилиб олинган. Совет ҳокимиятининг дастлабки даврида В. И. Ленин совет кишиларини халқаро манфаатларни кўзловчи интернационалистлар деб атаган эди. Лениннинг бу сўзларини эндиликда совет кишилари ифтихор билан тилга олмоқдалар, жаҳоншумул меҳнат аҳли билан қардошларча ёрдам ва интернационал бирдамлик туйғуси совет кишиларига хос хусусият бўлиб қолди.

Совет халқи коммунистик жамият барпо этар экан, халқаро ишчилар синфи, бутун жаҳон революцион ва озодлик ҳаракати олдида ўзининг биринчи галдаги интернационал бурчини бажармоқда.

Мамлакатимиз ўзининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлар экан, шу тариқа қардош социалистик мамлакатларнинг халқларига янги турмуш қуриш учун қулай шарт-шароитларни яратишга бебаҳо ҳисса қўшмоқда, уларнинг бирдамлигини мустаҳкамлаш, ўзаро ёрдам муносабатларини ривожлантириш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Партиямиз, Совет давлатимиз озодлик ва мустақиллик йўлида курашувчиларга ҳар томонлама ёрдам ва мадад бериб келди ҳамда бермоқда.

Мамлакатимизнинг халқаро алоқаларида, ривожланаётган мамлакатларга ёрдам беришдек олижаноб ишда Ўзбекистон актив қатнашмоқда. Бу ишда қатнашиш формалари хилма-хил: экспортга маҳсулот юбориш ҳам, миллий кадрлар тайёрлаш ҳам, илмий, техникавий ва маданий ҳамкорлик ҳам шу жумлага киради. СССРнинг техникавий кўмаги билан қурилаётган дунёнинг 48 мамлакатидаги турли объектларда республиканинг минглаб вакиллари ишламоқдалар. Республиканинг юзлаб вакиллари ўз интернационал бурчини бажариб, Ангола ва Мозамбикда, Афғонистон ва Вьетнамда ишлаб, уларнинг халқларига янги турмуш қуришда ёрдам бермоқдалар. Ўзбекистон — муҳим халқаро социал ва сиёсий анжуманлар ўтказиладиган жой бўлиб қолди. Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги ҳаракатининг характерини кўп йилларга белгилаб берган «Тошкент руҳи» шу ерда вужудга келди. Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг яқинда республика пойтахтида бўлиб ўтган мажлиси буни яна бир карра тасдиқлади.

Мана шуларнинг ҳаммаси — мамлакатимиз халқларнинг мустамлакачилик ва ирқчилик қолдиқларига қарши, миллий озодлик курашига бераётган доимий ёрдам ва мададнинг қирраларидир.

Партиямизнинг, совет давлатининг ташқи сиёсати чуқур инсонпарварлик руҳидадир. Аммо бу инсонпарварликнинг либерализмга мутлақо алоқаси йўқ. КПСС, Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг инсонпарварлиги синфий характердадир. Бу — демократия, миллий мустақиллик учун, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун, инсониятни ракета-ядро уруши алангасида йўқ бўлиб кетиш хавфидан омон асраш учун курашчиларнинг инсонпарварлигидир.

АҚШнинг урушқоқликдан иборат буюк давлатчилик ташқи сиёсий йўлига Совет Иттифоқи дадил, вазмин сиёсатни қарама-қарши қўймоқда. Совет ҳокимиятининг биринчи қонун акти — Сулҳ тўғрисидаги декретдан то ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида яқинда қабул қилинган бениҳоя муҳим қароргача — партиямиз билан давлатимизнинг бутун сиёсати тинчликни сақлаб қолишга астойдил интилиш руҳи билан суғорилган. Совет Иттифоқи ядровий ҳалокатга йўл қўймаслик, қуролланиш пойгасини жиловлаш, ер юзида тинчлик негизларини мустаҳкамлаш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишга тайёр ва ҳамма ишни қилмоқда.

Мамлакатимиз ишчилар синфи, меҳнаткашларининг революцион ижодкорлиги туфайли юзага келган кўп миллатли Совет давлати ҳозир коммунизм идеалларини рўёбга чиқариш учун, ер куррасидаги барча халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш, ер юзида барқарор тинчлик учун кураш таянчидир.

Ўртоқлар!

Барча совет кишилари улуғ дўстлик, қардошлик ва бирлик байрамини ўз қудратли социалистик ватани учун ҳаққоний ифтихор туйғуси билан кутиб олмоқдалар. Улар мана шундай фахрланиш учун тўла ҳақлидирлар. Тарих учун 60 йил унчалик катта муддат эмас. Аммо шу йиллар ичида асрларга тенг социал ўзгартишлар амалга оширилди. Бу — совет халқининг тарихий жасоратидир.

Айни шу совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи ягона иттифоқи, кўп миллатли давлатини барпо этди. Бу давлат чинакам демократизм, социал ва миллий тенг ҳуқуқлилик давлатидир, барча миллат ва элатларнинг тинчлиги, ҳақиқий озодлиги, қардошлиги принциплари рўёбга чиқишини амалда таъминлаган давлатдир.

Мамлакатимиз халқлари келажакка умид ва ўз кучларига ишонч билан қарамоқдалар.

Барча қардош халқлар билан биргаликда Ўзбекистон ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва меҳнаткаш зиёлилари мангу барҳаёт коммунизм ғояларининг тантанаси йўлида партиянинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида фидокорона меҳнат қилишга азму қарор берганлар.

Коммунизм бинокори, тинчлик учун изчил курашчи — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Кўпмиллатли улуғ Ватанимиз тағин ҳам қудратли, бадавлат ва кўркам бўлаверсин!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидов доклади зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қарсаклар билан бўлиниб турди).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

17 декабрь куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Тошкентга келган Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти Ромеш Чандрани қабул қилди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбат чоғида Ш. Р. Рашидов барча халқларнинг урушга қарши кучларини бирлаштирган Жаҳон Тинчлик Кенгашининг кўп қиррали фаолиятига юксак баҳо бериб, Тинчлик Кенгашининг ҳаракатлари ядро ҳалокатининг олдини олиш учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун, янги жаҳон урушини чиқаришга интилаётган империализмнинг кирдикорларига қарши курашда тобора салмоқли роль ўйнаётганлигини таъкидлади. Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш учун кураш Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг асосий мазмунидир. Ўзбекистон меҳнаткашлари барча совет кишилари билан бирга Коммунистик партия ва Совет давлатининг шу сиёсатини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар ва маъқулламоқдалар, ўз меҳнатлари билан тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқдалар.

Ўзбекистон экономикаси ва маданияти гуркираб ривожланганлиги тўғрисида, партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган нутқида ўртага қўйилган вазифаларни бажариш учун республика меҳнаткашлари олиб бораётган кураш ҳақида меҳмонга сўзлаб берилди. Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг гуркираб ривожланиши ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши натижасидир.

Ромеш Чандра барча мамлакатлардаги кескинликни юмшатиш тарафдорлари эътироф этган ва қўллаб-қувватлаган Совет тинчлик ташаббусларига юксак баҳо бериб, республика меҳнаткашларининг тинч бунёдкорлик меҳнатида янгидан-янги ютуқларга эришувини тилади.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимининг мудири Ҳ. Р. Раҳимов, Тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон республика комитетининг раиси М. А. Зоидов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛЬИЧ ХОТИРАСИГА ҲУРМАТ

Совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният меҳнаткашларининг жаҳонда биринчи кўп миллатли эркин давлати — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаётган шу кунларда кишиларнинг ана шу давлат асосчиси, жаҳон пролетариатининг доҳийси Владимир Ильич Ленинга бўлган чексиз меҳр-муҳаббати айниқса ёрқин намоён бўлмоқда. Доҳий халқларга интернационализм тантанасига, озодлик ва бахт-саодатга олиб борадиган ёрқин йўлни очиб берди.

17 декабрь куни Ўзбекистон пойтахтининг бош майдонидаги Владимир Ильич Ленин ҳайкали пойига қўйилган гуллар ана шу чексиз меҳр-муҳаббат ва ҳурматнинг рамзи бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан, Қорақалпоғистон область партия комитети, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан, область партия комитетлари ҳамда область ижроия комитетларидан, Тошкент шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитетидан, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгашидан, жамоат ташкилотларидан ва меҳнаткашлар коллективларидан гуллар қўйилди.

Гулларни қўйиш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК ЙЎЛИДАН—КОММУНИЗМ САРИ

(Боши биринчи бетда).

Революция йўлбошчиси, Коммунистик партиянинг ва дунёда биринчи меҳнаткашлар кўпмиллатли давлатининг асосчиси, совет халқлари улуғ оиласининг ташкилотчиси Владимир Ильич Лениннинг саҳна тўрига қўйилган бюстига бамисоли қуёш нур сочиб тургандек. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи босиб ўтган шонли йўлдан дарак берувчи «1922—1982» рақамлари товланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. И. Бодюл, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуратов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, В. К. Михайлов, Б. Р. Раҳимов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, область партия комитетларининг биринчи секретарлари ва область ижроия комитетларининг раислари, республика министрликлари, идоралари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари президиумдан жой оладилар. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти Ромеш Чандра, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори академик А. Г. Егоров, СССР космонавт-учувчиси Г. В. Сарафанов, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги паррандачилик саноати бошқармасининг бошлиғи И. А. Бахтин, ГДР кино ва телевидение ходимлари союзи правлениесининг биринчи секретари профессор Питер Ульбрих ҳам шу ерда ўтиришибди. Президиумда Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Пунцагийн Дэчин, Афғонистон Демократик Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Муҳаммад Насим Жўя бор эдилар.

Тантанали мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев кириш нутқи сўзлаб очди. Залда Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари тантанавор янграйди.

Мажлис қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайлайдилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **И. И. Бодюлга** сўз берилади.

У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан Ўзбекистон ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлари, халқ зиёлиларини Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги билан муборакбод этди ва республика меҳнаткашларига коммунизм қурилиши йўлида янги зафарлар тилади.

Ўзбекистон экономикаси, деди у, мамлакатимиз халқ хўжалиги комплексининг узвий қисмидир. Республикада жуда катта ёқилғи-энергетика базаси вужудга келтирилган, қора ва рангли металлургия, химия ва нефть химияси саноати ҳамда бошқа тармоқларнинг корхоналари барпо этилган бўлиб, улар ҳар томонлама ривожлантирилган. Мамлакат «оқ олтин»и — 6 миллион тонналик пахта хирмони Ўзбекистоннинг ва барча совет кишиларининг ифтихоридир. Бу меҳнат жасорати — пахтакорлар, бутун халқ илҳомбахш меҳнатининг, Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкилотчилик фаолиятининг натижасидир.

Ўзбекистон мамлакат Озиқ-овқат программасини ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшмоқда, дон, чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот, мева ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни йил сайин кўпайтирмоқда.

Энг муҳим йирик социал-иқтисодий программаларни ҳал қилишда барча иттифоқдош республикаларнинг биргаликда иштирок этиши уларнинг ҳаётий қоидаси бўлиб қолди. Мамлакат энг муҳим халқ хўжалик комплексларини вужудга келтириш ва улардан фойдаланиш умумхалқ ишидир. Ҳар бир республиканинг қудратли иқтисодий тараққиёти совет халқи фаровонлигини муттасил ўстиришни таъминлайди. Жаҳон цивилизациясини бебаҳо ижод самаралари билан бойитган истеъдодли ўзбек халқининг жуда қадимий кўп асрлик маданияти ҳозир ривожланган социализм шароитида жуда ёрқин равнақ топиб, Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг мулки бўлиб қолди.

Ўзбекистоннинг тарихий муваффақиятлари Ватаннинг бешта олий мукофоти билан тақдирланган. Республика хўжалик ва маданий қурилишдаги ютуқлари ҳамда иқтисодий ва социал ривожланиш планларини бажаришдаги муваффақиятлари учун сурункасига икки беш йилликдан буён ҳар йили КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, шонли юбилей йилида ҳам Ўзбекистон Бутуниттифоқ социалистик мусобақасидаги муваффақиятлари учун Қизил байроқ билан мукофотланди.

Республикадаги кўпгина областлар, шаҳарлар, районларнинг муваффақиятлари, корхоналар, ташкилотлар, колхозлар ва совхозларнинг коллективлари кўчма Қизил байроқлар билан тақдирландилар.

Сизларни ва сизлар орқали Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини фахрли мукофот билан сидқидилдан муборакбод этишга ҳамда КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини амалга оширишда янги-янги зафарлар тилашга ижозат бергайсиз.

И. И. Бодюл КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини доимий сақлаш учун гулдурос, давомли қарсаклар остида республика вакилларига топширади. Ўзбекистон хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятлари, мамлакат ягона халқ хўжалик комплексини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан шу мукофотга сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш.Р. Рашидов бажарилган ишларга берилган юксак баҳо учун тантанали мажлис қатнашчилари номидан, Ўзбекистон ССРнинг барча меҳнаткашлари номидан КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига қизғин ташаккур ва сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этиб, республика меҳнаткашлари ўзларининг бутун кучи, билими ва тажрибасини бундан буён ҳам партия планлари ва режаларини амалга оширишга, кўп миллатли социалистик Ватанимизни янада равнақ топтириш ишига сарфлайберадилар, деб ваъда қилди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўзининг «Ленинча миллий сиёсат тантанаси» мавзуидаги докладида кўп миллатли Совет давлатининг қарор топиши ва ривожланишини чуқур таҳлил қилиб берди.

Мажлис қатнашчилари, улар билан бирга эса телевидение ва радио туфайли сарой залида ғойибона ҳозир бўлган республиканинг ҳамма жойларидаги миллион-миллион кишилар Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг жуда катта аҳамияти тўғрисида, Владимир Ильич Ленин унинг улуғ меъмори, ижодкори ва илҳомчиси бўлганлиги ҳақида докладда айтилган сўзларни фахрланиб кутиб оладилар. Ҳозирги чинакам улуғ юбилей марксизм-ленинизм таълимотининг, партия миллий сиёсатининг тантанаси тимсоли эканлиги, Советлар мамлакатидаги барча миллат ва элатлар бирлигининг, улар пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги принципларига содиқлигининг янги ёрқин намойиши эканлиги ҳар бир кишини бениҳоя қувонтирмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида феодализм қолоқлигидан социал тараққиёт чўққиларига шитобли парвоз қилган Ўзбекистоннинг равнақи ленинча миллий сиёсат тантанасининг ажойиб далилидир. Умумхалқ байрамини республика хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида шонли ютуқлар билан кутиб олмоқда. Докладчи шу ҳақда гапирар экан, совет халқлари қардошлик оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоларидан бири бўлмиш Ўзбекистоннинг муваффақиятлари — шу халқлар муқаддас дўстлигининг, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдамининг самараси эканини уқтириб ўтади. Дўстлик, бирлик ва жипслик — Ватанимиз қудратининг битмас-туганмас манбаидир, барча совет социалистик миллатлар равнақининг гарантиясидир, коммунистик бунёдкорликдаги ғалабаларимизнинг гаровидир.

Совет халқи ўзининг жамики тарихий ютуқларига Коммунистик партия, унинг доно раҳбарлиги туфайли эришганлиги тўғрисидаги сўзларни мажлис аҳли қарсаклар билан кутиб олади. Ўзбекистон Компартияси — КПССнинг жанговар отрядларидан биридир. Республиканинг ярим миллиондан кўпроқ коммунисти коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда авангардлик ролини амалга оширмоқда.

Докладнинг мамлакатимиз ишчилар синфи, меҳнаткашлари революцион ижоди туфайли дунёга келган кўпмиллатли Совет давлати ҳозир коммунизм идеалларини амалга ошириш, ер юзидаги барча халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш учун, жаҳонда мустаҳкам тинчлик учун кураш таянчи эканлиги тўғрисидаги сўзлари мажлисда ҳозир бўлган кишилар дилида қизғин акс-садо беради.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** минбарга чиқади.

Юздан ортиқ миллат ва элатларнинг аҳил ва иноқ оиласи — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи каби давлат инсоният тарихида ҳеч қачон бўлган эмас, дейди у. Биз шу давлатнинг 60 йиллигини, эркин ва бахтиёр совет халқларининг байрамини улуғ ва порлоқ байрам сифатида нишонлаяпмиз.

Шу юбилей кунларида биз ўз фикри-зикримиз ва ҳис-туйғуларимизни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг гениал доҳийси, Коммунистик партиянинг асосчиси, ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи кўпмиллатли давлати бунёдкори — мангу барҳаёт Ленин номига қайта-қайта қаратмоқдамиз. Биз мамлакатни ҳар қандай бўронлар ва момақалдироқлар оша Ленин йўлидан изчиллик билан муттасил олға бошлаб бораётган, совет халқининг хоҳиш-иродасини метиндек жипслаштираётган, унинг куч-ғайратларини пировард мақсад — коммунизм йўлида сарфлаётган жонажон Коммунистик партиянинг улуғ ишлари тўғрисида ўйлаймиз.

Совет кишилари Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги улуғвор самарали ишлари учун, халқ фаровонлигини ошириш тўғрисидаги доимий оталарча меҳрибонлиги учун, планетамиз осмонининг тинч бўлиб турганлиги учун партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетидан, унинг Сиёсий бюросидан беҳад миннатдормиз.

Бизнинг жонажон Ўзбекистонимиз мамлакатдаги барча халқлар билан ягона тақдир орқали боғланиб, қардош иттифоқдош республикалар юлдузлари туркумида ёрқин юлдуз бўлиб порлаб турибди. Ҳозирги Ўзбекистоннинг ажойиб воқелигида кўп авлодларга мансуб кишиларнинг энг яхши орзулари ва эзгу умидлари рўёбга чиқди, деб тўла асос билан айтиш мумкин.

Пойтахт Тошкент области республика билан биргаликда комил ишонч билан шахдам одим ташлаб бормоқда. Совет ҳокимияти, социализм бу кўҳна цивилизация масканига янги ҳаёт бахш этди. Ҳозир областимиз — қудратли индустрия, юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалиги, илғор фан ва маданият ўлкасидир. Республика пойтахти, тинчлик ва дўстлик шаҳри — Тошкент йил сайин яшариб, кўркамлашиб бормоқда. Пастқам қишлоқлар ўрнида замонавий социалистик шаҳарлар — Чирчиқ, Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Янгийўл, Янгиобод қад кўтарди.

Бизнинг қувонадиган ишларимиз, фахрланадиган ютуқларимиз кўп, аммо социалистик тузум туфайли вояга етган янги совет киши — бизнинг алоҳида ифтихоримиздир. Коммунизм ғояларига астойдил садоқатли, Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашган область меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини турмушга татбиқ этиш устида илҳом билан ишламоқдалар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасидаги ғалабаси байрамга алоҳида файз қўшмоқда. Республикага Қизил байроқ берилганлиги учун биз КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматидан миннатдормиз.

Республиканинг ажойиб муваффақиятларига Тошкент области ҳам муносиб ҳисса қўшганлиги бизни қувонтиради. Саноат корхоналарининг коллективлари юбилей йилини муваффақиятли тугалламоқдалар. Йил охиригача Ватан планга қўшимча равишда 100 миллион сўмлик маҳсулот олади. Пўлат, кўмир, минерал ўғит, пахта териш машиналари ва тракторлар, енгил ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча ортади. Ўзбекистоннинг олти миллионли хирмонига Тошкентнинг 470 минг тонна «оқ олтини» қўшилди. Давлатга деҳқончиликнинг ҳамма турдаги маҳсулотларини сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар барвақт адо этилди, гўшт ва сут тайёрлаш йиллик планлари ошириб бажарилди.

Олдимизда катта-катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни бажариш, бутун ишимиз самарадорлигини ошириш йўллари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган программавий нутқида белгилаб берилган. Область коммунистлари, меҳнаткашлари ноябрь Пленуми қарорларини тўла-тўкис, астойдил қўллаб-қувватлаб маъқулладилар. Ҳозир Тошкент областининг партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш борасида ишламоқдалар.

(Давоми тўртинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҚЎШМА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСИ

ДЎСТЛИК ЙЎЛИДАН — КОММУНИЗМ САРИ

(Боши биринчи ва учинчи бетларда).

Биз КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ваъда бериб айтамизки, ноябрь Пленумининг қарорлари, ССР Иттифоқи шонли юбилейининг байрам қилиниши область меҳнаткашлари учун меҳнатда янги қудратли омил бўлиб, коммунистик бунёдкорлик улуғвор программасини муваффақиятли равишда амалга оширишга ёрдам беради.

Барча қитъалардаги юз миллионлаб кишилардан, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг аъзолари бўлган 170 мамлакатдан табрик ва эзгу истакларни тантанали мажлис қатнашчиларига ана шу халқаро ташкилот Президенти **Ромеш Чандра** топширди.

Бутун тараққийпарвар инсоният, ядро урушининг олдини олишни истаётган барча кишилар, тинчликни ҳимоя қилаётган ва янги дунё қуриш учун курашаётган барча кишилар Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонламоқдалар. Бутун жаҳон кечаги кунда ҳам сизлар билан бирга эди, бугун ҳам, келгусида ҳам сизлар билан биргадир.

Совет кишилари мана шу 60 йил мобайнида, Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги барча йиллар давомида ўз куч-ғайратларини буюк мақсад — бутун дунёда тинчликка бағишладилар. Совет Иттифоқи — бутун ер куррасида тинчлик посбонлигида турган қудратли қалқондир.

Бугунги кунда ядро уруши хавфи ҳар қачонгидан кўра реал бўлишига қарамай тинчлик кучлари, тинчлик учун курашаётган кучлар ўз куч-ғайратларини бирлаштирмоқдалар ва улар ҳар қачонгидан кўра мустаҳкамдирлар. Халқлар ядро урушининг олдини олишга қодирдирлар ва шундай кучга эгадирлар!

Совет Иттифоқи бунёдга келиши билан дунёни ларзага солибгина қолмай, уни ўзгартирди ҳам. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил этилиши ер юзида кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишига барҳам берди, шу билан бирга империалистик эксплуатацияга қарши курашаётган барча кишиларга йўлчи юлдуз бўлиб қолди.

Совет Иттифоқи ўзи ташкил топган кундан бошлаб барча халқлар тарихида ҳал қилувчи роль ўйнади. У инсоният тарихида янги даврни очиб берди. Асримиз тарихидаги иккинчи буюк воқеа — фашистлар Германияси тор-мор этилганлиги — Совет Иттифоқи фашизмни мағлубиятга учратишда ўйнаган буюк роль туфайли амалга оширилди. Озодлик учун курашда ўз жонини қурбон қилган 20 миллион совет гражданига ҳурмат-эҳтиром белгиси сифатида бош эгамиз.

Ҳозирги вақтда Рейган маъмурияти қуролланиш пойгасини кучайтиришга интилмоқда. НАТО ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарни Европага жойлаштиришни жадаллаштиришга қарор қилди ва ажал қуролини ишлаб чиқариш ва жойлаштиришнинг янги планларини ишлаб чиқмоқда. Америка Қўшма Штатлари космосда уруш бошлаш ва у ердан туриб Совет Иттифоқига ҳужум қилишдан иборат ўз ниятини яширмаяпти.

АҚШ ва унинг шериклари барча қитъалардаги мустақил ва суверен мамлакатларни чўчитмоқдалар, қурол билан пўписа қилмоқдалар.

АҚШ қуролларининг тарқатилиши ва унинг базаларининг Яқин Шарқда ҳамда Ҳинд океанида жойлаштирилиши жаҳонда барча мамлакатларга таҳдид солмоқда. Америка империализми Никарагуа, Куба ва Лотин Америкасидаги барча мамлакатларга таҳдид қилмоқда. Жанубий Африка ирқчи режими Вашингтон билан батамом шерик бўлиб, Жанубий Африка халқларига қарши ваҳшиёна репрессияларни амалга оширмоқда. Бироқ жаҳон халқлари мана шу барча ҳуруж ва дўқ-пўписаларни даф этадилар ҳамда Америка империализми ва бошқа хилдаги империализмни мағлубиятга дучор қиладилар.

Тинчлик тарафдорлари ҳаракати, Американинг янги ракеталарининг Европада жойлаштирилишига қарши кураш ҳаракати тобора қудратли бўлиб бормоқда. Америка Қўшма Штатларининг ўзида халқнинг асосий кўпчилиги ядро қуроли ишлаб чиқариш ва ундан фойдаланишни тўхтатиб қўйишни талаб қилмоқда, шу билан Рейган маъмурияти ўтказаётган сиёсатдан норозилигини изҳор этмоқда.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши, бизлар ҳаммамиз ер юзининг барча районларида тинчликсевар кучлар бирлигини таъминлаш йўлида иш олиб боряпмиз.

Меҳнат аҳли Совет Иттифоқи унинг томонида эканлигини аллақачон билиб олган. Совет Иттифоқи Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг империализмга қарши олиб бораётган курашида улар билан тўла бирдамдир. Айни шунинг учун ҳам бутун дунё Совет Иттифоқини, унинг шонли 60 йиллигини қутламоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов Марказий Комитетнинг ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида Совет Иттифоқининг мустаҳкам тинчликни таъминлаш ва халқларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишдан иборат позициясини аниқ-равшан ифодалаб берди. Жаҳон халқлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, Советлар мамлакатининг халқларига шу тинчлик сиёсатини амалга оширишда янги-янги муваффақиятларга эришувларини астойдил тилайдилар.

Таклифнома учун, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг делегацияси бугун Ўзбекистонда ўтказилаётган шу жуда муҳим тадбирда иштирок этаётганлиги учун миннатдорчилик билдираман. Биз Тошкентда ўзимизни ўз уйимиздагидек ҳис этаяпмиз деб айта оламан, чунки бутун совет халқи каби Ўзбекистон халқлари ҳам ҳамиша ер куррасидаги барча халқлар учун тинчликни истаб келди ва ҳозир ҳам истамоқдалар, бундан буён ҳам тинчлик бўлишини истайберадилар.

Сиз териб олаётган пахта тинчликдан далолат беради. Зотан сизларнинг барча куч-ғайратингиз, барча ютуқларингиз халқлар тинчликда яшашига қаратилгандир.

Сизларни юбилей билан муборакбод эта туриб, шуни ишонтириб айтмоқчиманки, Жаҳон Тинчлик Кенгаши, бутун тараққийпарвар инсоният батамом сизлар томонингизда, тинчлик қалъаси бўлган Советлар мамлакати томонидадирлар.

Андижон область Бўз районидаги Тельман номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи **О. Турғунова** сўзга чиқади. У бундай деди: бундан бир неча кун илгари биз шу муҳташам залда КПСС Марказий Комитетининг Ўзбекистон деҳқонлари қабул қилган мажбурият бажарилганлиги муносабати билан — 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонимиз шарафига юборилган табрикномасини тинглаган эдик. Бугунги тантанали йиғилишимизда эса қалбларда қувонч, партиямиз, халқимиз учун, улуғ дўстлигимиз учун ифтихор ҳисси билан тўлиб-тошган ҳолда Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби Қизил байроғини қабул қилиб олдик. Бу мукофот СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида олинганлиги ёқимлидир. Бу байрам, эришилган муваффақиятлар ҳар бир меҳнаткашни, ҳар бир хонадонни қувончларга тўлдирди.

Ўртоқ Рашидовнинг докладини тинглар эканмиз, қардошлик оиласида республикамиз босиб ўтган 60 йиллик йўл кўз ўнгимизда қайта гавдаланди. Шу даврда оғир қўл меҳнатидан юксак даражада индустрлашган соҳага айланган қишлоқ хўжалигимизнинг равнақи айниқса қувончлидир.

Мен «Фан ва турмуш» журналида ўттизинчи йилларда Андижонга келган америкалик олим гектаридан 17 центнер пахта етиштирилганига ишонмай «бу бошқача тупроқ бўлса керак» деб уни чайнаб кўргани ҳақида ўқиган эдим. Бу йил республикамизнинг кўпгина хўжаликларида гектаридан 50—60 центнергача ҳосил олинди. Агар ўша олим яна келса, энди нима деркин, билмадим.

Қишлоқ хўжалигимизнинг бошқа тармоқлари ҳам республикада худди шундай тез суръатлар билан ривожланди. Биз, деҳқонлар, серқуёш Ўзбекистон ер ўзлаштиришда, сув хўжалиги иншоотлари қуришда, комплекс механизацияни амалга оширишда, ҳосилдорликни кўтаришда катта тажриба мактаби бўлиб қолгани билан фахрланамиз.

Биз партиямизнинг доно иқтисодий сиёсати учун қизғин ташаккуримизни изҳор этамиз.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми мамлакат Озиқ-овқат программасини белгилаб, деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришнинг янги босқичларини кўрсатиб берди. Бу улуғвор программани амалга оширишга ҳисса қўшишни ўзимизнинг шарафли ишимиз деб биламиз.

Биз, деҳқонлар, меҳнатимиз тобора енгиллашиб, ҳаётимиз кундан-кунга фаровон бўлаётганидан, қишлоқларимиз обод бўлиб, турмуш маданиятимиз юксалаётганидан беҳад хурсандмиз.

Биз кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирамиз. Лекин аввало биз — пахтакормиз. Ҳар йили 6 миллион тонналик рапортга имзо чекар эканмиз, ивановолик тўқувчи, украиналик ғаллакор, белоруссиялик тракторсоз, озарбайжонлик нефтчи, грузиялик чойкор, қозоғистонлик металлург, латвиялик чорвадор олдидаги ва кўплаб дўстларимиз олдидаги интернационал бурчимизни адо этдик, деб биламиз.

Менинг икки фарзандим бор. Биз, оналар дунёда тинчлик қанчалик муҳим эканини яхши тушунамиз. Хирмон-хирмон «оқ олтин»имизни, буюк дўстлигимизни тинчлик таянчи деб биламиз. Шу билан бирга осмонимиз доимо мусаффо бўлишига, болаларимиз бемалол ухлайверишига ишончимиз комил. Чунки бу муқаддас тинчлик ишининг Ленин партиясидек ҳимоячиси бор. Улуғ мақсад йўлида пахтамиз хирмонини тоғдек юксалтираверамиз. Озиқ-овқат программасини амалга ошираверамиз, токи Ватанимиз куч-қудрати бундан ҳам зиёда бўлсин!

Мен пахтакор ва соҳибкорлар авлодиданман. Ўз меҳнат фаолиятимни оддий колхозчиликдан бошладим, сўнгра механизаторликни ўрганиб олдим, маҳаллий Советларнинг депутатлигига сайландим, ҳозир эса СССР Олий Советининг депутатиман. Минг-минглаб колхозчиларнинг, совхоз ходимларининг тақдирлари ҳам менинг ҳаётимдек бахтиёрдир.

Бахтиёр ҳаётимиз учун, фарзандларимизнинг порлоқ келажаги учун, тинч бунёдкорлик меҳнати учун пахтакорлар номидан, фидокор аёлларимиз номидан жонажон партияга, Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор қиламан.

Мамлакатимизнинг шонли юбилейини барча совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният халқлар дўстлиги ва қардошлигининг порлоқ, шодиёна байрами сифатида, ягона кўпмиллатли давлатимиз енгилмас кучи ва қудратининг эркин намойиши сифатида нишонламоқдалар, деб таъкидлайди Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Қ. Р. Рзаев**.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил этилганлиги улуғ Ленин доҳиёна режаларининг рўёбга чиқарилиши, партия доно миллий сиёсатининг тантанаси, меҳнаткашлар фидокорона курашининг натижаси, меҳнат аҳлининг енгилмас бирлашуви рамзи бўлди.

Бугунги кунда Ўзбекистон ССР — қишлоқ хўжалиги юксак даражада ривожланган, социалистик маданияти, илм-фани, адабиёти ва санъати гуллаб-яшнаётган, тарихан қисқа давр ичида замонавий тараққиёт чўққилари сари ғоят катта парвоз қилган қудратли индустриал республика эканлиги билан фахрланамиз.

Ўзбекистон меҳнаткашлари бу йил сурункасига учинчи марта мислсиз об-ҳаво шароитларида Ватанга 6 миллион тоннадан кўпроқ пахта етказиб берганликларидан қувонмоқдамиз. Жонажон Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллигини нишонлаш билан яна сурункасига ўнинчи марта Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра Қизил байроқ олишга сазовор бўлганлигидан беҳиҳоя фахрланамиз.

Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Октябрнинг нурафшон қуёши остида қардош халқларнинг ягона оиласида ўз тараққиётида ғоят катта муваффақиятларга эришди. Автоном республика тарихан қисқа муддат ичида мислсиз равнақ топиб, кўп тармоқли экономикаси юксак даражада ривожланган ва илғор социалистик маданиятига эга бўлган ўлкага айланди. Бугунги кунда унинг харитасини ўнлаб индустриал шаҳарлар, асфальт ётқизилган йўллар, темирйўл ва ҳаво йўлларининг кенг тармоғи, замонавий қудратли завод ва фабрикалар, туташ энергетика системаси ва ноёб Тахиатош гидроузели безаб турибди.

Автоном республика қишлоқ хўжалик меҳнатчилари жаҳон пахтачилигининг энг шимолий зонаси шароитларида «оқ олтин»дан рекорд ҳосил олмоқдалар, шоли ва маккажўхори, мева-сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, фан, маданият адабиёт ва санъат гуркираб ривожланди.

Автоном республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни бундан буёнги ишларнинг жанговар программаси деб қабул қилдилар.

Улуғ Октябрнинг ғалабаси, ленинча миллий сиёсат тантанаси, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, барча қардош халқларнинг ўзаро ёрдами туфайли социалистик Қорақалпоғистон ана шу барча муваффақиятларга эриша олди. Биз оталарча ғамхўрлик қилиб, доимо ёрдам бераётганликлари, эътиборлари ва қўллаб-қувватлаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетидан, Совет ҳукуматидан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматидан чексиз миннатдормиз.

Қорақалпоқ халқи қалблари дарё ва саҳий эканликлари учун, бахтиёрлик ва мангу дўстлик учун улуғ рус халқига, ўзбек халқига, Ватанимиздаги барча қардош халқларга сидқидилдан миннатдорчилик ва фарзандлик ташаккурини изҳор этади. Қорақалпоғистон меҳнаткашлари СССР халқларининг муқаддас дўстлигини бундан буён ҳам кўз қорачиғидек асраб, мустаҳкамлайверади.

Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг тарихий қарорларини амалга оширишга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтирадилар, деб КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, республика ҳукуматига ваъда беришга рухсат этгайсиз.

Партия ва меҳнат ветерани **И. С. Секретарев** тантанали мажлис қатнашчиларини СССРнинг шонли юбилейи билан табриклайди.

Улуғ Ленин, большевиклар партияси, миллион-миллионларнинг ақл-заковати ва меҳнати билан бунёд этилган Совет Социалистик Республикалари ягона метин Иттифоқининг ташкил этилиши ленинча миллий сиёсатнинг эркин тантанаси бўлди, деб таъкидлайди нотиқ. Халқда ўтмишни билмасдан туриб ҳозирги замонни тушуниш ва унга муносиб баҳо бериш қийин, деган гап бор. Бугунги кунда, биз, коммунистлар — руслар ва ўзбеклар, украинлар ва тожиклар, қорақалпоқлар ва туркманлар ёнма-ён туриб, янги ҳаётни жангу жадаллар билан қўлга киритган ва қурган қийин ва унутилмас дамлар эсга тушади. Ўша йилларда мен Туркистон дивизиясининг сиёсий ходими эдим. Хизмат бурчи тақозоси билан Ўзбекистон қишлоқларида кишилар билан тез-тез суҳбатлашиб туришга тўғри келар эди. Ўшанда улар билим олишга, яхши бахтиёр ҳаётга интилганликларининг гувоҳи бўлган эдим. Ўша йиллари биз орамизда ўз инженерларимиз, врачларимиз, агрономларимиз бўлишини орзу қилар эдик. Ўзбекистонимиз ҳам чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан яшнаган ўлкага айланадиган кун етиб келишига қаттиқ ишонардик.

Мана энди энг катта орзуларимиз ҳам рўёбга чиқди. Тенглар орасида тенг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси, ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўз докладида айтиб ўтганидек, совет халқларининг қардошлик оиласида мисли кўрилмаган даражада равнақ топди. Бу — КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси амал қилаётган доно йўлнинг натижаси, республика партия ташкилоти, Ўзбекистон ССР барча меҳнаткашлари партия программасини моҳирлик ва ижодкорлик билан амалга ошириб бораётганлигининг натижасидир.

Азиз ўртоқлар, бугун мен ветеранлар номидан гапириб, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлилари социалистик ўзгартишлар байроғини муносиб кўтариб бораяптилар, деб қувонч билан айтаман.

Мен 60 йилдан кўпроқ вақтдан буён партия сафидаман. Партиямиз ленинизмга садоқатни ҳамма кураш ва ғалабалар йиллари оша олиб ўтганлигини кўриш мен кекса коммунист учун айниқса қувончлидир. Бугунги кунда ҳаётнинг қайси жиҳатини олиб кўрмайлик — ҳамма ерда Ленин васиятларининг жонли ифодасини кўрамиз.

Ленинчи Коммунистик партиянинг тинчликсевар ташқи сиёсати, унинг Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг баҳодирона фаолияти туфайли Советлар мамлакати қарийб 40 йилдан бери тинч осмон остида яшаб, меҳнат қилмоқда. Мана шулар учун биз — партия ветеранлари номидан, болаларимиз ва набираларимиз, ўсиб келаётган ёш авлод номидан катта раҳмат! Коммунистик партия ва совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватлаш ҳамда маъқуллаш билан бирга биз мамлакатимиз экономикаси ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, қардош халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг пойдевори бўлиб келди ва бундан кейин ҳам пойдевори бўлаверади, деб айтамиз. Бу пойдеворни буза оладиган ҳеч қандай куч йўқ.

Ленин партиясининг ветеранлари аввалари бўлганидек бугунги кунда ҳам сафдадирлар. Коммунизм бунёдкорлари ёш авлодига мурожаат этиб, совет халқини шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини кўпайтираверинг, деб даъват қиламиз.

Коммунизм бинокорларининг ёш ўринбосарлари — октябрятлар ва пионерлар, ўқувчилар, студент ёшлар барча отрядларининг вакиллари тантанали мажлис қатнашчиларини табрикладилар, улар беғубор болалик учун, ёш авлод тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганлиги учун жонажон Коммунистик партияга астойдил миннатдорчилик билдирдилар, Ленин, коммунистлар партияси байроғига ҳамиша содиқ бўлиб қоламиз, кекса авлодларнинг шонли анъаналарини асраб кўпайтиравераимиз, халқлар дўстлиги ва бирлигини мустаҳкамлаймиз, деб қасамёд қилдилар.

Қаршидаги СССР 50 йиллиги номли тикувчилик фабрикасининг тикувчи-мотористи **Р. Н. Иванушкина** Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи — амалда инсониятнинг социал адолат тўғрисидаги, халқларнинг тенглиги ва қардошлиги тўғрисидаги, ҳар бир кишининг бахтиёр яшаш ҳуқуқи тўғрисидаги эркин орзуларини амалда мужассамлаштирган Октябрнинг самарасидир, деди.

Ленин партиясининг доно раҳбарлигида муштарак мақсадлар билан бирлашган совет кишилари — эркин меҳнат кишилари ўз қўллари билан ўзларининг порлоқ келажагини яратдилар. Дастлабки беш йилликларни, Тошкент тўқимачилик комбинатини, Чирчиқ ГЭСи каскадини, Катта Фарғона каналини эсга олайлик. Бу шонли ишчилар синфимизнинг катта меҳнат эпопеясини бошлаб берган улуғвор ишлар бўлди.

Совет халқлари бузилмас бирлигининг қирмизи байроғи беш йилликларимизнинг юзлаб буюк қурилишлари узра мағрур хилпиради. Мана шу муқаддас қардошлик маккор фашизм устидан ғалаба қозонишимизга, уруш вайрон қилган халқ хўжалигини тиклашимизга, чўлни ўзлаштириб, космосни забт этишимизга ёрдам берди.

Серқуёш Ўзбекистонимиз совет халқларининг қардошлик оиласида гуллаб-яшнамоқда ва кўркамлашмоқда. Ленин партиясининг чекка ўлкаларни жадал ривожлантиришга қаратилган йўли республикада юксак ривожланган индустрияни яратишга олиб келди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар туфайли бундай жадал ўсишга эришганлигимизни айтиб ўтиш керак. Саноат ва қишлоқ хўжалигимиз муттасил ривожланмоқда. Янги-янги шаҳарлар қад кўтармоқда.

Мен туғилиб ўсган ва ишлаб турган Қашқадарё областини мисол қилиб олиш мумкин. Бу ерда бундан ўн йил илгари 300 минг тонна пахта етиштирилар эди. Эндиликда эса 600 минг тонна пахта тайёрланмоқда, яқин орада эса Қашқадарё қўриғида етиштирилган пахта 1 миллион тоннага етказилади. Қарши дашти коммунизмга тобора тўлароқ, яхшироқ хизмат қилмоқда. Область саноати қарийб бир миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Қарши даштида совхозлар ва шаҳарлар қуришга оид ишлар авж олдириб юборилган. Бунда бутун мамлакат иштирок этаётганлигини ўз кўзингиз билан кўришингиз мумкин. Барча иттифоқдош республикалардан одамлар келишди, машина-механизмлар, материаллар келтирилди. Бу ишнинг бой самараси ҳам бутун мамлакат фаровонлигига қаратилган. Қарши дашти — дўстлик ва қардошлик мактаби — чинакам интернационализм мактабидир!

Жамиятимиз меҳнат аҳлини ғоят эъзозлайди. Бизда ишчи, меҳнаткаш инсон энг фахрли кишилардир. Бунинг учун жонажон Коммунистик партияга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қиламиз ва ишчиларнинг катта раҳматини айтамиз. Бугун бизлар ўз навбатида ишчилар синфи ўз жонажон партиясига муносибдир, унга чексиз содиқдир, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди ҳамда коммунистик бунёдкорликнинг улуғвор режаларини амалга ошириш учун ҳамма ишларни қилади, деб айта оламиз. Мана 20 йилдирки, мен тикувчи бўлиб ишлайман. Бутун куч ва ғайратимни сарфлаб, меҳнат қиляпман. Ўнинчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажардим, шу кунларда эса 1984 йил ҳисобига ишляпман. Шогирдларим анчагина. Мен КПСС XXV съездининг делегати бўлдим, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидатман, республика Олий Советининг депутатиман. Ушбу тантанали йиғилишда менинг дўстларим: қашқадарёлик механизатор, СССР Олий Совети депутати Гулбаҳор Нуруллаева, машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Махкамой Ҳазраткулова, СССР Давлат мукофотининг лауреати, пармалаш мастери Амирқул Тилавовлар иштирок этмоқдалар. Бу ажойиб залда биз сингари кўплаб кишилар ўтиришибди. Уларнинг ҳар бири раҳмат сенга, жонажон партия, раҳмат сенга улуғ Ватанимиз! демоқдалар.

Ҳозиргина республикамизга СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Меҳнатимизга берилган юксак баҳо учун Ўзбекистон ишчилари номидан партия ва ҳукуматга астойдил миннатдорчилик изҳор этаман.

СССР деб аталувчи ажойиб мамлакатда яшаш ва меҳнат қилиш буюк бахтдир. Бизлар келажакка комил ишонч билан назар ташлаймиз. Чунки улуғ Ленин партияси бахтли тақдиримиз тўғрисида қайғуради. Мана шу қувончли кунда мен ишчилар синфи номидан бизлар КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андропов кўрсатмаларини амалга оширишга ўзимизнинг қалб қўримизни, куч ва маҳоратимизни сарфлаймиз, деб КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ваъда бераман.

Марш садолари остида Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари шаҳдам қадам ташлаб, залга кириб келадилар. Улар тантанали мажлис қатнашчиларини табриклайдилар ва кўп миллатли Ватанимизни ҳар қандай ҳамлалардан ҳимоя қилишга, Улуғ Октябрь ғалабаларини, совет кишиларининг тинч меҳнатини ҳамиша сергак туриб қўриқлашга тайёр эканликлари тўғрисида рапорт берадилар. Совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — жонажон Коммунистик партия, ССР Иттифоқининг шонли 60 йиллиги, унинг Қуролли Кучлари шарафига олқиш сўзлари янграйди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик **О. С. Содиқов** сўзга чиқади.

Кўп миллатли Совет давлатимизнинг тарихида, деди у, бутун инсоният ҳаётига кирган кўпгина саналар ва воқеалар бор. Қудратли кучга эга бўлган, марксизм-ленинизмнинг енгилмас идеологиясини, пролетар интернационализми идеологиясини ўзида мужассамлаштирган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги энг ажойиб, ғоят тўлқинлантирувчи, қувончли саналардан биридир.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладида мамлакатимиз, барча 15 та Совет Социалистик Республикаси шонли 60 йиллик шарафига эришган жуда катта тарихий муваффақиятлар тўғрисида яққол гапирилди. Ўтмишда қолоқ чекка ўлкадан юксак ривожланган республикага айланган Ўзбекистон юлдузи қардош халқлар оиласида эркин порламоқда.

Бугун, тантанали байрам кунида бизнинг фикри-зикримиз социалистик революциянинг доҳийси Владимир Ильич Лениннинг порлоқ хотирасига қаратилгандир. Партия ва халқнинг улуғ йўлбошчиси В. И. Ленин Россиянинг ғолиб ишчилар синфи қардошларча ёрдамида капитализмни четлаб, феодализмдан социализмга ўтиш мумкинлигини асослаб бериб марксизм назариясини бойитди.

60 йил мобайнида Ўзбекистонда совет халқига чексиз содиқ бўлган, коммунистик қурилиш ишига салмоқли ҳисса қўшаётган ишчилар синфи, колхозчи деҳқонларнинг кўп кишилик отряди камол топиб, мустаҳкамланганлигини эътироф этиш қувончлидир.

Бугунги кунда олимларимиз мамлакат халқ хўжалигида ўз ҳиссаларини қўшмаётган бирор бир тармоқни учратиш қийин ва Ўзбекистонда фан бевосита ишлаб чиқариш кучига айланди. Олимларимизнинг меҳнати кўп тармоқли саноат тараққиёти эҳтиёжларига, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари, ирригация, мелиорация ҳамда социал-иқтисодий, ижтимоий, илмий-техникавий проблемаларни ҳал этиш эҳтиёжларига мос келмоқда.

Фанимиз босиб ўтган катта йўлда биз энг аввало ленинча миллий сиёсат изчил амалга оширилганлиги якунларини кўрамиз. Совет халқи кўп миллатли бўлганидек республикамиз олимлари оиласи ҳам кўп миллатлидир. Бу оилада ғоялар, манфаатлар, мақсадлар муштараклиги билан чамбарчас боғланган турли миллатларнинг вакиллари аҳил меҳнат қилмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси халқларнинг билим олиш, ижодий меҳнат қилиш ҳуқуқини мустаҳкамлаб берган Совет Иттифоқи Конституцияси қоидаларининг бевосита ифодасидир. Бу ҳуқуқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Конституциясида ҳам кўзда тутилган.

Бизнинг эркин келажак сари йўлимиз равшан ва равондир. КПСС XXVI съездининг тарихий режаларида, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларида вазифалар аниқ-равшан белгилаб берилган. Ўзбекистон олимлари, республикамизнинг барча зиёлилари ССР Иттифоқининг етмишинчи йиллигининг бошланишида социалистик Ватанимиз бахт-саодати, гуллаб-яшнаши йўлида, тинчлик ва коммунизм йўлида янги-янги муваффақиятларга эришиш учун куч ва ғайратларини аямайдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қилдилар. Табрикнома текстини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. Ж. Худойбердиев** ўқиб эшиттирди.

Мажлис тугади. Унинг қатнашчилари ўринларидан туриб партия гимни «Интернационал»ни куйлайдилар.

* * *

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлис қатнашчилари учун катта байрам концерти қўйиб берилди.

(ЎзТАГ).

АНДИЖОНЛИК ЧОРВАДОРЛАРНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Андижон областининг чорвадорлари партия XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини бажара бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, гўшт, тухум ва жун тайёрлаш йиллик планларини муддатидан илгари адо этдилар.

Давлатга 16,4 минг тоннадан зиёд гўшт, 30 миллион дона тухум, 1326 тонна жун топширилди. Ўтган йилгига қараганда 15 процент кўп гўшт, 8 процент кўп тухум ва жун топширилди. Областнинг барча районлари бу ғалабага муносиб ҳисса қўшдилар. Балиқчи, Бўз, Комсомолобод ва Пахтаобод районларининг хўжаликлари ўтган йилдагига қараганда 15—18 процент кўп гўшт топширдилар. Қорамолнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни 400 килограммни, чўчқанинг ўртача вазни 100 килограммни ташкил этди.

Чорвачиликнинг тез етиладиган тармоғи — паррандачилик ва чўчқачиликни интенсив ривожлантириш гўшт топшириш планини муддатидан илгари бажаришга ёрдам берди.

Эришилган ютуқлар — КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари туфайли барча қишлоқ меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ғоят кучайганлиги, партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари олиб борган катта ташкилотчилик ишлари натижасидир.

Чорвачилик маҳсулотининг барча турларини тайёрлаш давом этмоқда. Яқин кунларда сут тайёрлаш плани ҳам бажарилади.

Область чорвадорлари чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, 1982-83 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш соҳасидаги ишларни кенг авж олдириб юбордилар.

МЕҲНАТ РАПОРТИ

«Главсредазирсовхозстрой»нинг кўп минг кишилик коллективи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдириб беш йиллик иккинчи йили социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажарди. Қурилиш-монтаж ишларининг пландаги ҳажми муддатидан илгари адо этилди. Йил охиригача пландан ташқари 13 миллион сўмлик иш бажариш белгиланди.

Толлимаржон сув омбори қурилишида, Қарши ва Жиззах даштларидаги насос станцияларни, бошқа гидротехника иншоотлари қурилишида катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. «Главсредазирсовхозстрой» коллективи Озиқ-овқат программасини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишга интилиб, кўпгина чорвачилик объектларини фойдаланишга топширди. Гидроиншоот қурувчилар умумий таълим мактаблари, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, ошхона ва магазинларни фойдаланишга топшириш юзасидан 1982 йил планини муддатидан илгари бажардилар.

«Главсредазирсовхозстрой» Ноқоратупроқ зонани ўзлаштирувчиларга катта ёрдам берди.

Бу йил «Главсредазирсовхозстрой»нинг қўриқдаги янги ташкил этилаётган совхозлари меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва давлатга топширишни кўпайтирдилар. Ватан улардан 340 минг тонна пахта қабул қилиб олди, 220 минг тонна дон, жумладан 116 минг тонна шоли етиштирилди.

(ЎзТАГ).

ХРОНИКА

СССР Министрлар Совети ўртоқ Михаил Степанович Капицани СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари қилиб тайинлади.

* * *

СССР Министрлар Совети ўртоқ Виктор Георгиевич Комплектовни СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари қилиб тайинлади.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

Р. 02428. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. 1752. 14